STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU
OBCE VELKÝ TÝNEC
2025 – 2029

B1/AQE

Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.

STR 2

Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Obsah

Definice základních pojmů ... 3

Použité zkratky ... 5

Úvod ... 6

Postup tvorby střednědobého výhledu ... 7

Manažerské shrnutí ... 8

1 Analýza hospodaření uplynulého období ... 9

1.1 Příjmy ... 9

1.2 Výdaje ... 14

1.3 Hospodaření ... 17

1.4 Monitoring hospodaření ... 22

1.5 Analýza cash flow ... 23

1.6 Závěry analýzy hospodaření ... 24

2 Střednědobý výhled rozpočtu ... 27

2.1 Provozní hospodaření výhledového období ... 27

2.2 Kapitálové hospodaření výhledového období ... 29

2.3 Celkové hospodaření výhledového období ... 30

2.4 Dluhová služba ... 31

2.5 Analýza zadlužení ... 32

3 Ekonomické hodnocení ... 35

Závěr ... 37

Seznam tabulek a grafů ... 40

Seznam příloh ... 41

Definice základních pojmů

- **Příjmy** – jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Investiční příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku, a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů ÚSC.
- **Výdaje** – jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí ÚSC vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb ÚSC včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. ÚSC k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí finanční prostředky před vynaložením důkladně analyzovat.
- **Běžné příjmy** – daňové příjmy, nedaňové příjmy a provozní dotace (transfery).
- **Kapitálové příjmy** – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv.
- **Investiční příjmy** – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery).
- **Provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla **vždy** nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
- **Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin** – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také výše tohoto ukazatele by měla být **vždy** kladná.
- **Saldo bez financování** – rozdíl celkových příjmů a výdajů.
- **Bilance hospodaření** (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů.
- **Saldo kapitálového rozpočtu –** rozdíl investičních příjmů a kapitálových výdajů.
- **Dluhová základna** – celkové příjmy po konsolidaci.
- **Dluhová služba** – součet splátek úroků a splátek jistin.
- **Celková dluhová služba (dluh)** - celková výše splátek jistin, dluhopisů apod. bez úroků.
- **Ukazatel dluhové služby** - vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %.
- **Ukazatel provozních úspor** - vyjadřuje v využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů municipality. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 25 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele.
- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** - ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - vyjadřuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.
- **Platební schopnost I. řádu** - poměr celkového dluhu k provoznímu přebytku vyjadřuje schopnost municipality splatit celkové závazky, pokud bude k jejich úhradě použito celé saldo provozního rozpočtu. Optimální hodnoty se pohybují pod hranicí 2, stabilní finanční zdraví ukazují ještě hodnoty do 6.
- **Platební schopnost II. řádu** - poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý.
- **Finanční zadluženost** - poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům, vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko.

- **Miniaturní grafy** - znázorňují relativní pohyb v jednotlivých letech minulého období. Neodpovídají absolutním hodnotám, tudíž je nelze brát jako ukazatel podílu na celkové výši zobrazovaných hodnot. Osy jsou nastavené na pevné rozpětí 0 - 100 % a jednotlivé roky jsou převedeny na procenta, kde nejvyšší částka zobrazuje 100 %.

Použité zkratky

- CDS – celková dluhová služba
- DPFO – daň z příjmů fyzických osob
- DPH – daň z přidané hodnoty
- DPPO – daň z příjmů právnických osob
- HČ – hospodářská (podnikatelská) činnost
- KV – kapitálové výnosy
- MF – ministerstvo financí
- OSVČ (SČ) – osoby samostatně výdělečně činné
- PO – příspěvková organizace
- PP – provozní přebytek
- RS – schválený rozpočet
- RU – upravený rozpočet
- RUD – rozpočtové určení daní
- SR – státní rozpočet
- SVR – střednědobý výhled rozpočtu
- UC – účetní skutečnost
- ÚSC – územní samosprávný celek
- ZČ – závislá činnost

Úvod

Jednou z povinností vyplývajících ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je sestavení střednědobého výhledu rozpočtu. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Podle § 3 zmíněného zákona musí minimálně obsahovat základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Zpracovaný SVR je sestaven ve větší podrobnosti než stanovuje zákon. Je dokumentem, který modeluje vývoj příjmů i výdajů v budoucím období. Jeho obsahem jsou též plánované investiční akce a kompletní dluhová služba. Takto sestavený výhled, který reprezentuje proces střednědobého plánování, je podkladem pro řízení rozvoje a samozřejmě i udržitelnosti ekonomické stability ÚSC. Analyzuje hospodaření ÚSC v minulosti, zobrazuje přehled o možnostech hospodaření ÚSC v budoucím období a v neposlední řadě podává informace o využití návratného způsobu financování a dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci municipality. Při čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu rozpočtu ještě markantnější. Jeho přínosem je úspora času při sestavování rozpočtu. Přispívá k eliminaci rizik při rozhodování o nových úvěrech a usnadňuje tvorbu podkladů pro žádosti o úvěr nebo dotaci.

Celou analýzu hospodaření minulých pěti let významně ovlivňují covidové roky 2020 a 2021. Také následující roky 2022 a 2023 jsou silně poznamenány válkou na Ukrajině a z toho plynoucí energetickou krizí a zejména bezprecedentní výší inflace. To znamená, že čtyři z pěti posledních let byly zasaženy krizovým vývojem ekonomiky. Na toto období navazuje v letošním roce snaha vlády o konsolidaci veřejných financí. Ke škodě nás všech však snaha pětikoalice (nyní již čtyřkoalice) a její kompromisní návrhy zapracované v konsolidačním balíčku působí spíše nekoncepčně až chaoticky. S největší pravděpodobností tyto změny budou mít negativní dopad na hospodaření ÚSC. Práce na SVR neusnadňuje vláda i na konci roku, kdy předložila k projednání nerealistický návrh státního rozpočtu, vycházející z doposud neexistující legislativy. Pokud všechny vládní záměry budou realizovány, budou mít značný dopad na hospodaření USC (výpočet sdílených daní založený na hodnotách počtu obyvatel z registru obyvatel /doposud z evidence ČSÚ/ nebo povinnost financování platů nepedagogických pracovníků zřizovatelem, a to vše při poklesu podílu ÚSC u položek sdílených daní hodnot SR z 24,92 % v roce 2024 na 24,16 % od roku 2025).

Proto bude třeba provádět průběžnou kontrolu a monitoring naplňování v rozpočtu obsažených ukazatelů. Ze všech těchto důvodů je nezbytné přistupovat k vyhodnocování plnění SVR alespoň jednou ročně. Pro zachování jeho efektivnosti, by měl být každoročně aktualizován a jeho platnost prodloužena o další rok se znalostí aktuálního stavu a vývoje hospodaření. Při dodržení těchto pravidel má samospráva možnost operativně reagovat a svými rozhodnutími korigovat hospodaření ÚSC. Podkladem pro tvorbu tohoto dokumentu jsou následující zdroje:

- Účetnictví a rozpočty let 2019 - 2023
- Platný rozpočet obce na rok 2024 (září) - výchozí dokument střednědobého výhledu
- Provedená analýza hospodaření obce
- Dluhová služba - splátkové kalendáře stávajících nebo budoucích závazků (jistin a úroků)
- Predikce sdílených daní na rok 2024 ze schváleného státního rozpočtu
- Predikce sdílených daní let 2025 - 2027 z návrhu státního rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu státu
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření obce dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Předpokládané nahodilé příjmy a výdaje
- Plán investičních akcí
- Konzultace s odpovědnými pracovníky obecního

Postup tvorby střednědobého výhledu

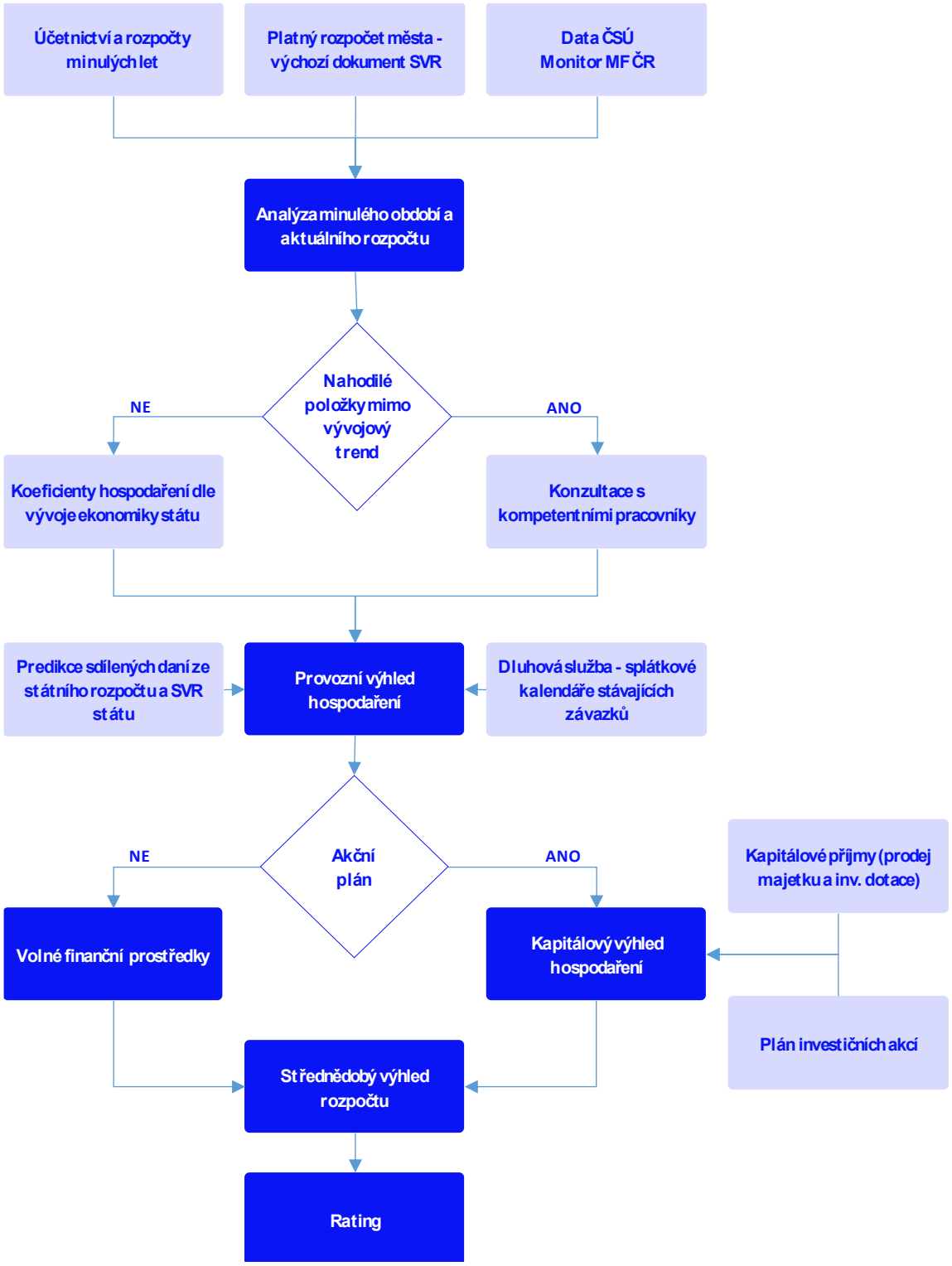

Manažerské shrnutí

Analýza a posouzení hospodaření uplynulých let dopadla pro obec příznivě, což se projevilo v přiděleném „ratingovém“ hodnocení B1 (viz Kapitola 3). Obec tohoto hodnocení dosahuje po roční pauze a meziročně si polepšila v nové stupnici používané od roku 2021. Sestavený střednědobý výhled odráží předpoklad podobného stavu i v následují-cích letech. Vzhledem k značně labilní celkové situaci (dané národními i mezinárodními problémy), kterou obec nemůže nijak ovlivnit, je sice finanční potenciál příštích let nižší než hodnoty dosahované v uplynulých letech, ale stále pozitivní, což odráží hodnocení STR 2. Obec má dostatečný finanční potenciál k udržení vysokého standardu provozního hospodaření i ke svému rozvoji (investicím). Základní charakteristiku celkového hodnocení vyjadřují následující ukazatele.

BDS

BEZPEČNÉ NAVÝŠENÍ DLUHU

55,0 mil.Kč

Na základě hodnot současného dluhu a s přihlédnutím k vývoji hospodaření obce v minulém i budoucím období je stanoveno bezpečné navýšení stávajícího dluhu. Předpokladem je, že doba k celkovému umoření dluhu není delší než 10 let.

RAT

RATING HOSPODAŘENÍ

B1 / STR2

Rating obce poukazuje na stabilní trend jeho vývoje. Vychází z hospodaření obce v minulosti a z trendů vývoje v budoucích pěti letech. Pro hodnocení budoucnosti vychází jako Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

OBY

VÝVOJ POČTU OBYVATEL

1026 obyvatel

Počet obyvatel mezi lety 2004 až 2024 vzorstl o 1026. Přírůstkem počtu obyvatel za uvedené období obec získává z příjmu sdílených daní o 17 mil.Kč.

ŽAC

VŽVOJ POČTU ŽÁKŮ

188 žáků

Počet žáků mezi lety 2012 až 2023 vzorstl o 188. Přírůstkem počtu žáků za uvedené období obec inkasuje z příjmu sdílených daní o 3,8 mil.Kč více.

BÚ

BANKOVNÍ ÚČTY

14,7 mil.Kč

Zůstatky na bankovních účtech na konci roku 2023 dosahují výše 14,7 mil.Kč. Růst prostředků na účtech v období 2019 - 2023 dosahuje 7,9 mil. Kč (115,9 %).

CDS

CELKOVÝ DLUH

21,0 mil.Kč

Celková dluhová služba (dluh) na konci roku 2023 je 21,0 mil.Kč Výše nesplaceného dluhu v období 2019 - 2023 zaznamenala růst o 20,5 mil Kč (výše investiční aktivity za stejné období činí 140,8 mil. Kč).

ITr / KV

KRYTÍ KAPITÁLOVÝCH VÝDAJŮ INVESTIČNÍMI TRANSFERY

14,9%

Průměrné pokrytí kapitálových výdajů investičními transfery dosahuje za posledních 5 let hodnoty 14,9 %. Za období 2019 - 2023 byla výše Investičních trasferů 20,9 mil. Kč oproti Investičním výdajům 140,8 mil. Kč.

PP

PROVOZNÍ PŘEBYTEK

22,4 mil.Kč

Průměrný provozní přebytek za uplynulé pětileté období dosahuje hodnoty 22,4 mil.Kč. V období SVR bude přebytek v průměru o 6,1 mil. Kč vyšší.

IPÚ

INDEX PROVOZNÍCH ÚSPOR

26,75%

Hodnota Indexu provozních úspor se v období 2019 - 2023 pohybovala od 26,8 do 36,6 %. Hodnota ukazatele se s průměrem 29,4 % pohybovala nad optimální úrovní (25 %).

FP

FISKÁLNÍ PRAVIDLO

25,02%

Hodnota Fiskálního pravidla dosahuje na konci roku 2023 hodnoty 25 %. K dosažení hraničních hodnot ukazatele v období SVR je možné navýšení dluhového zatížení od 32,4 mil. Kč (2025) do 54,1 mil. Kč (2029).

UDS

UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY

3,42%

Ukazatel dluhové služby dosahuje na konci roku 2023 hodnoty 3,42%. Jde o příznivé hodnoty, přičemž za rizikovou lze považovat hodnotu překračující 25% hranici.

1 Analýza hospodaření uplynulého období

Analýza se zaměřuje na zhodnocení hospodaření v předcházejícím pětiletém období a na základě takto získaných poznatků je důležitým nástrojem modelování a tvorby střednědobého výhledu rozpočtu. Přínosem k reálnému sestavení SVR je analýza vývoje důležitých ekonomických ukazatelů:

- Bilance hospodaření (Saldo úplné)
- Saldo (bez financování)
- Provozní přebytek
- Ukazatel provozních úspor
- Ukazatel dluhové služby

Tyto ukazatele jsou závislé na vývoji dvou základních hodnot rozpočtu – příjmů a výdajů. Pro sestavení střednědobého výhledu je pak důležitý i průběh minulosti a predikce budoucích hodnot nejdůležitější příjmové skupiny municipalit, a to sdílených daní (daně fyzických, právnických osob a DPH).

1.1 PŘÍJMY

Příjmy za celé sledované období vykazují stoupající tendenci. Jejich meziroční růst je ovlivněn zejména vývojem běžných příjmů, které meziročně rostly v celém sledovaném, období. Výjimkou v meziročním růstu celkových příjmů je rok 2022, kdy došlo k relativně významnému poklesu investičních příjmů (o 8,9 mil. Kč). Tento pokles byl zapříčiněn zejména propadem přijatých investičních transferů (o 7,7 mil. Kč) na nulovou hodnotu.

Příjmy v roce 2020 a 2021 ovlivněny vysokou hodnotou investičních transferů

9,3 a 7,7 mil. Kč

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Daňové příjmy	51 483	51 032	56 700	65 093	75 507
Nedaňové příjmy	9 897	10 249	11 437	12 644	15 482
Neinvestiční transfery	4 185	6 728	3 953	2 474	5 791
BĚŽNÉ PŘÍJMY	65 565	68 009	72 091	80 211	96 779
Kapitálové příjmy	345	265	1 492	356	5
Investiční transfery	3 758	9 330	7 742	0	96
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	4 103	9 595	9 234	356	101
PŘÍJMY CELKEM	69 667	77 605	81 325	80 567	96 880

Oživení ekonomiky a následná vysoká inflace zapříčinily v roce 2022, resp. 2023 nárůst sdílených daní o

8,7, resp. 8,9 mil Kč

V rámci provozní části příjmů dochází v roce 2020 k menším změnám v relativním zastoupení jednotlivých tříd. Mírně poklesly nejdůležitější daňové příjmy (o 0,5 mil. Kč), naopak výrazněji posílily neinvestiční transfery (o 2,5 mil. Kč), kde na položce 4111 obec evidovala příjem kompenzačního bonusu (3,7 mil. Kč) v souvislosti s restriktivními epidemiologickými opatřeními (za propad položky 1111 – $DPFO_{ZČ}$ - placená plátci). Tyto mimořádné transfery nebyly od roku 2022 opakovány a struktura provozní části příjmů se přiblížila období před pandemií. Dominantní postavené daňových příjmů v roce 2022 a 2023 umocnil meziroční růst nejvýznamnější kategorie sdílených daní (růst o 8,7, resp. 8,9 mil. Kč, tj. 18,0 resp. 15,7 %). Oproti příjmům běžným se investiční příjmy ve sledovaném období vyvíjí nerovnoměrně. Významnou meziroční změnu lze sledovat zejména v roce 2022, kdy obec neobdržela žádné investiční transfery a investiční příjmy tak byly reprezentovány pouze příjmy kapitálovými (0,4 mil. Kč). V následujícím roce investiční příjmy ještě dále o něco poklesly. Skladba investičních příjmů tak odpovídá nahodilému charakteru a vyvíjí se nerovnoměrně.

Roky 2020 a 2021 se do podvědomí zapsaly jako roky pandemie koronaviru, kdy se na vývoji ekonomiky nejdříve negativně podepsaly restriktivní opatření a následné narušení dodavatelsko-odběratelských vztahů spolu s rostoucí inflací. Rok 2022 tyto inflační tlaky v důsledku východoevropského válečného konfliktu prohloubil a strmý nárůst cen energií i vysoká inflace významným způsobem ovlivňovaly hospodaření municipalit. Výkonnost ekonomiky měřená změnou HDP v roce 2020 výrazně oslabila (pokles o 5,8 %), aby v roce následujícím meziročně vzrostla o 3,3 % a v roce 2022 pak o dalších 2,4 %. Rok 2023 ovšem nenaplnil očekávání (HDP pokleslo o 0,4 %) a teprve v roce 2024 je s predikovaným růstem o 1,1 % zajištěna návaznost na výkonnost před rokem 2020. Pro obec Velký Týnec došlo v letech 2022 a 2023 k meziročnímu nárůstu daňových příjmů o 8,4, resp. 10,4 mil. Kč.

Z uvedeného plyne, že největší vliv na meziroční vývoj celkových příjmů mají daňové příjmy reprezentované zejména sdílenými daněmi, u kterých docházelo v minulém období k neustálému růstu (po započtení kompenzačních bonusů). Investiční transfery, které jsou odvislé především od vypisovaných dotačních titulů a jsou pro obec přínosem, případně kapitálové příjmy závislé na rozhodnutích zastupitelů, jsou příčinou nerovnoměrného vývoje celkových příjmů.

Graf č. 1: Vývoj příjmů

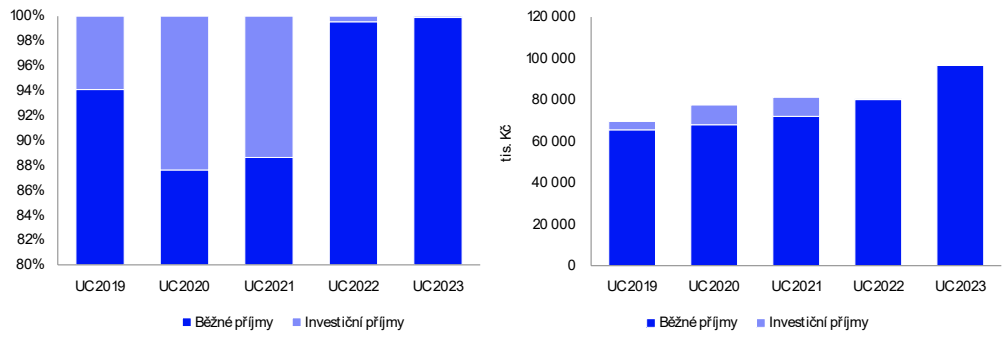

Hodnota celkových příjmů je v rámci běžných příjmů závislá zejména na vývoji ekonomiky státu a tím na inkasu sdílených daní. Podstatně menší vliv mají nedaňové příjmy a neinvestiční transfery. Meziroční vývoj příjmů je ovšem nezanedbatelně ovlivněn také realizací investičních záměrů a s tím souvisejícími obdrženými investičními dotacemi.

Toto lze dokumentovat nárůstem celkových příjmů v roce 2021, kdy obec obdržela dotace na vzdělávání s využitím digitálních technologií (1,2 mil. Kč) a na komunikaci v ulici Boční (4,0 mil. Kč). V roce 2020 lze jmenovat dotaci od MMR na projekt 15 bytových jednotek PB-PČB Velký Týnec (8,5 mil. Kč).

1.1.1 Daňové příjmy

Z následujících grafů, které porovnávají podíly jednotlivých příjmových skupin na běžných a celkových příjmech (vyjádření v procentech), je zřejmé, že nejdůležitější příjmovou skupinou jsou příjmy daňové. Daňové příjmy tvořily za posledních pět let v průměru 78,4 % příjmů běžných a 73,8 % příjmů celkových.

Zásadní skupinou příjmů jsou příjmy daňové, tvoří
78,4 % *běžných příjmů*
73,8 % *celkových příjmů*

Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů

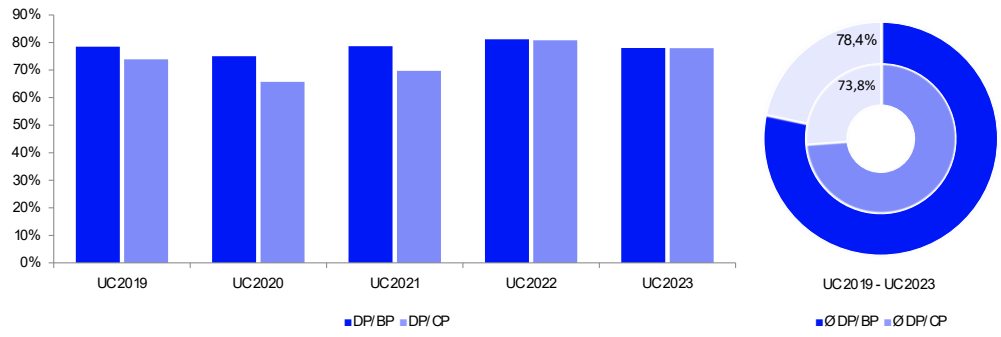

Z předcházejícího grafu je patrná dominance daňových příjmů nad ostatními příjmovými skupinami. Nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery se v průměru podílejí na běžných příjmech 21,6 % a na celkových příjmech 26,2 %.

Základ příjmové části rozpočtu obce tvoří sdílené daně, které spadají do třídy daňových příjmů. Plnění rozpočtovaných příjmů v této oblasti je nutné věnovat náležitou pozornost. Historický vývoj sdílených daní je popsán v příloze č. 1.

Podíl sdílených daní na daňových příjmech

85,6 %

Graf č. 3: Vývoj sdílených daní

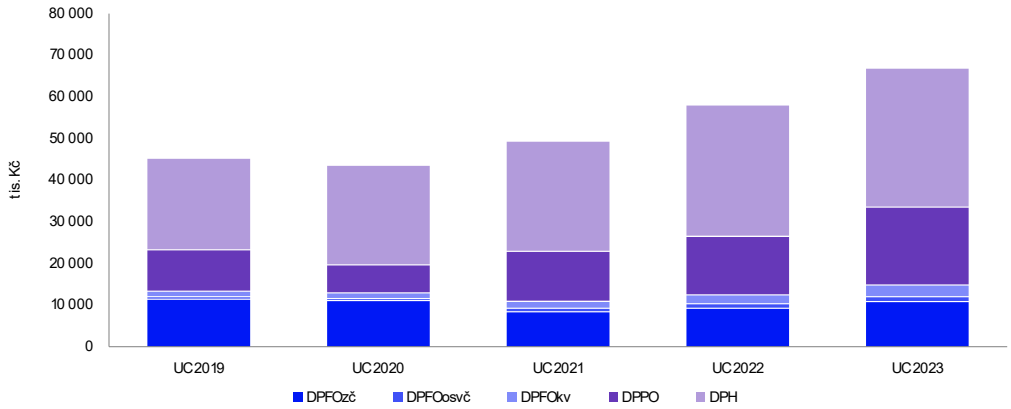

Poznámka: z důvodu přehlednosti a názvosloví z minulých let jsou dále v textu použity zkratky pro položku
1111 (současný název DPFO placená plátci) 1111$_{ZČ}$ (ze závislé činnosti)
1112 (současný název DPFO placená poplatníky) 1112$_{OSVČ}$ (osob samostatně výdělečně činných)

Sdílené daně predikované společností AQE advisors, a.s. vycházejí z údajů platného státního rozpočtu na rok 2024, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a vyhlášky 250/2024 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Hodnoty pro výpočet sdílených daní jsou určeny následovně:

Ukazatel	Údaj k	Hodnota
Počet obyvatel	1. 1. 2024	3 192
Počet dětí a žáků	30. 9. 2023	579
Katastrální výměra (ha)	1. 1. 2024	2 061,97
Procentuelní podíl na výnosu daní (%)		0,0227
Počet zaměstnanců	1. 12. 2023	788
Procentuelní podíl "motivační daň" (%)		0,0142

Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok

Daňový příjem	Podíl obcí mld. Kč	Město tis. Kč	RU 2024 tis. Kč	Město - RU tis. Kč
DPFO placená plátci	48,76	11 050	-	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5%)	2,94	417	-	-
DPFO placená plátci vč. motivační	51,70	11 467	11 100	367
DPFO placená poplatníky	3,80	861	870	-9
DPFO vybíraná srážkou	9,70	2 198	2 500	-302
DPPO	76,00	17 221	18 400	-1 179
DPH	148,30	33 603	33 100	503
Celkem	289,50	65 350	65 970	-620

Meziroční pokles sdílených daní oproti roku 2023 dle MF ČR o

0,3 mil. Kč

Druhý sloupec tabulky uvádí očekávanou skutečnost sdílených daní dle předpokládaného plnění státního rozpočtu na rok 2024. Třetí sloupec zachycuje konkrétní predikci pro obec Velký Týnec - pravděpodobně dosažitelný objem financí plynoucí ze sdílených daní roku 2024. Čtvrtý sloupec obsahuje údaje sdílených daní dle upraveného rozpočtu obce. Poslední sloupec tabulky zobrazuje odchylku mezi maximální predikovanou hodnotou SD, vycházející z hodnot SR a hodnotou rozpočtovanou obcí. Ze srovnání třetího a čtvrtého sloupce vidíme, že rozpočet obce má vyšší hodnoty než tato výchozí predikce (o 0,9 % oproti predikci MF ČR). Inkaso sdílených daní ovšem čelí neustále se měnícímu ekonomickému vývoji, spojeného s nejasným vývojem inflace, změnami cen energií, vývojem na Ukrajině a v neposlední řadě také částečným zohledněním položek plánovaného konsolidačního balíčku státního rozpočtu. Je pravděpodobné, že vzhledem k velkému počtu plánovaných opatření bude v průběhu roku docházet ke změnám predikce daňových příjmů i nadále. Aktuální hodnoty sdílených daní dle predikce Výboru pro rozpočtové prognózy jsou součástí závěrečné kapitoly v tabulce „Predikce sdílených daní dle MF ČR“.

Na rozpočet obce a jeho střednědobý výhled má nezanedbatelný vliv vývoj ekonomiky. Ten je závislý na neovlivnitelných faktorech jako je válka na Ukrajině a z ní vyplývající energetická krize a částečně i vývoj inflace a dále je závislý na republikovém dění souvisejícím s chaotickým rozhodováním vládní pětikoalice (nyní již čtyřkoalice), jejímž výsledkem je konsolidační balíček, který na příjmové straně ovlivní nejen hodnoty sdílených daní, ale i výši dalších daňových příjmů (daň z nemovitých věcí, příjmy z hazardu) a příjmy z dotací (investičních). Na výdajové straně bude vliv konsolidačního balíčku také tristní, počínaje vyššími cenami energií, přes vyšší ceny některých nakupovaných služeb až po nárůst cen materiálu, který prodraží opravy obecního majetku.

Z výše popsaných důvodů je důležité pravidelně sledovat nejen vývoj sdílených daní ale i plnění celého rozpočtu a při jakékoliv odchylce od hodnot rozpočtu na tento vývoj adekvátně reagovat.

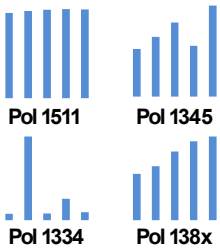

Ostatní daňové příjmy - Kromě sdílených daní jsou dalšími významnými daňovými položkami Příjmy z daně z nemovitých věcí (položka 1511 - v průměru je příjem do rozpočtu 4,1 mil. Kč), Poplatek za komunální odpad (položka 1345 - v průměru 1,9 mil. Kč), Příjem z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (položka 1334 - v průměru 0,2 mil. Kč) a Příjmy ze správních poplatků (položka 1361 - v průměru 0,2 mil. Kč). Ještě v roce 2023 měly přínos do rozpočtu obce také finanční prostředky plynoucí z hazardu vybírané státem na základě Loterijního zákona a následně přerozdělované jednotlivým obcím (položka 1381 a 1385 – v průměru 0,4 mil. Kč). V roce 2024 díky konsolidačnímu balíčku dojde odhadem ke snížení na 1/3 současné hodnoty.

1.1.2 Nedaňové příjmy

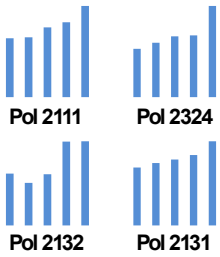

Relativně méně významný podíl na objemu běžných, resp. celkových příjmů, mají příjmy nedaňové. V průměru sledovaného období dosahují 15,6 % příjmů běžných, resp. 14,7 % příjmů celkových. Nejdůležitější položky v této kategorii příjmů jsou Příjmy z poskytování služeb (položka 2111 - v průměru 9,3 mil. Kč), Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady (položka 2324 - v průměru 1,0 mil. Kč), Příjmy z pronájmu nemovitých věcí (položka 2132 - v průměru 0,9 mil. Kč) a Příjem z pronájmu pozemků (položka 2131 - v průměru 0,5 mil. Kč).

Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů

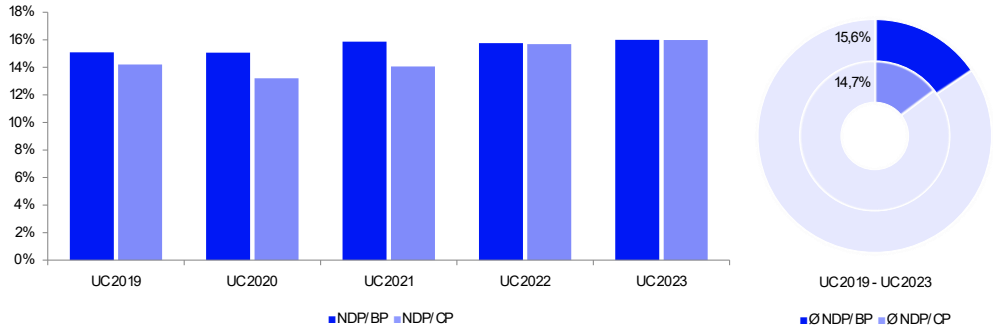

1.1.3 Kapitálové příjmy

Nejvyšší jsou kapitálové příjmy v roce 2021 ve výši
1,5 mil. Kč

Kapitálové příjmy se na celkových příjmech podílejí nejnižší částkou (v průměru 0,5 mil. Kč) s vývojem, který je závislý na potřebách a možnostech obce. V průměru sledovaného období dosahují 0,6 % příjmů celkových.

Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů

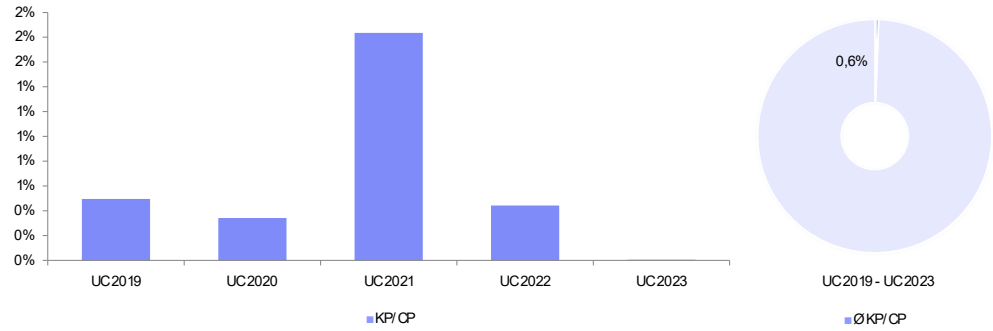

1.1.4 Přijaté transfery

Celkové příjmy jsou v průměru tvořeny podílem
5,7 %
neinvestičními transfery
5,2 %
investičními transfery

Důležitou složkou příjmů jsou také transfery (dotace). Na celkovém objemu příjmů dosahují ve sledovaném období průměrně 6,0 % příjmů běžných, resp. 10,9 % příjmů celkových.

Jejich nevýhodou, kromě položky „Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu“, je jejich nepravidelnost a nenárokovatelnost. Další jejich nevýhodou je jejich zúčtovatelnost – nespotřebované finanční prostředky se zpravidla vracejí poskytovateli dotace. Pro další vyhodnocování hospodaření a pro snazší sestavování střednědobého výhledu rozdělujeme transfery na neinvestiční a investiční.

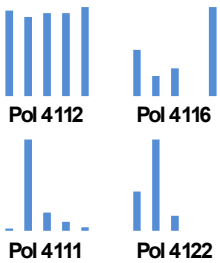

Přijaté neinvestiční transfery - V neinvestiční části se jedná zejména o Neinvestiční transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu (položka 4112 - v průměru 2,1 mil. Kč ročně), Ostatní neinvestiční transfery ze SR (položka 4116 - v průměru 1,4 mil. Kč) a

Neinvestiční transfery z všeobecné pokladní správy SR (položka 4111 - v průměru 1,0 mil. Kč ročně).

Přijaté investiční transfery - Pro rozvoj obce jsou také důležité dotace investiční, jejichž maxima dosáhla obec v roce 2020 (9,3 mil. Kč). Investiční aktivita obce v letech 2019 - 2023 je vyjádřena částkou 140,8 mil. Kč, z toho 20,9 mil. Kč bylo hrazeno z dotací (tj. 14,9 %). Výše investičních výdajů kulminovala v roce 2020, kdy obec proinvestovala 49,1 mil. Kč (19,0 % nákladů pokryly investiční dotace). Naopak v roce 2022 byly investiční transfery nulové, přičemž výše kapitálových výdajů byla pod průměrem sledovaného období a dosahovala 15,1 mil. Kč.

Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů

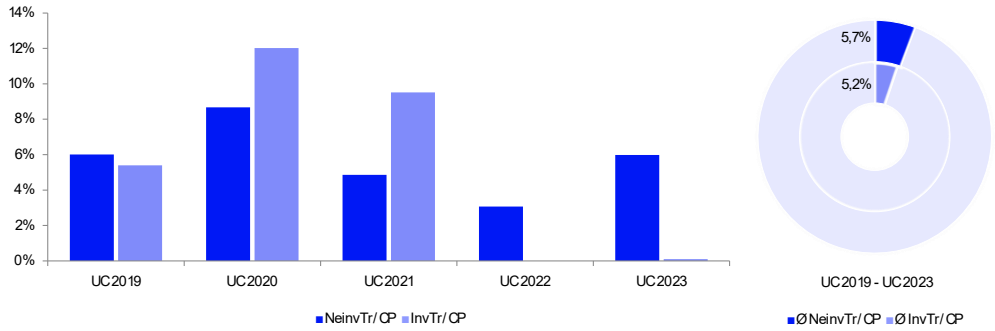

1.2 VÝDAJE

Běžné výdaje se meziročně zvyšují, s výjimkou roku 2020. Meziroční růst je důsledkem zejména „legislativního“ zvyšování mezd zaměstnanců úřadu i příspěvkových organizací, resp. odměn členů zastupitelstva, inflačního růstu neinvestičních nákupů a navyšování transferů veřejnoprávním subjektům.

Největší dynamiku růstu ve sledovaném období zaznamenaly Ostatní neinvestiční výdaje (nárůst o 75,7 %)

Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Platy a související výdaje	14 516	14 818	16 032	17 533	19 605
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	23 072	20 013	26 208	31 219	33 905
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	1 089	892	1 031	1 204	1 509
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	8 232	7 028	8 297	8 091	13 645
Ostatní neinvestiční výdaje	416	359	571	704	731
BĚŽNÉ VÝDAJE	47 326	43 109	52 138	58 752	69 395
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	15 164	49 081	47 269	15 106	14 165
VÝDAJE CELKEM	62 490	92 190	99 407	73 857	83 560

Kapitálové výdaje mají oproti tomu charakter nahodilý a pohybují se v rozmezí od 17,0 % až 53,2 % celkových výdajů. Jejich výše se odvíjí od potřeb obce a vypisovaných dotačních titulů a jsou reprezentovány zejména výdaji na budovy, haly a stavby (položka 6121). Například v roce 2020, kdy obec dosáhla nejvyšších kapitálových výdajů, lze mezi významné investiční aktivity řadit akce týkající se bytového hospodářství (38,6 mil. Kč). V následujícím roce obec pokračovala v investiční aktivitě do bytového hospodářství (16,6 mil. Kč) a dále rozšířila svou aktivitu do paragrafu Silnice (11,5 mil. Kč). Také v roce 2023 nejvíce investic směřovalo do této oblasti (4,6 mil. Kč).

Za 5 let celkem obec proinvestovala

140,8 mil. Kč

Graf č. 7: Vývoj výdajů

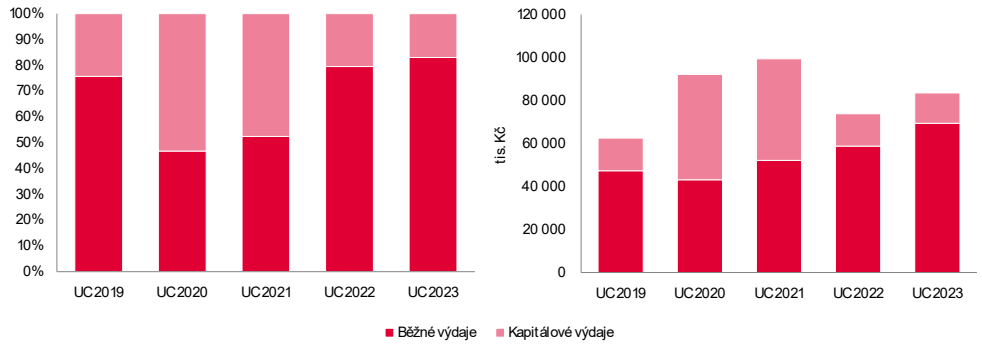

1.2.1 Běžné výdaje

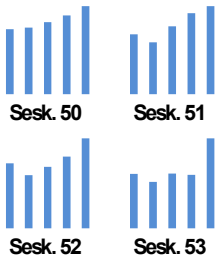

Největšího růstu objemu prostředků v období 2019 - 2023 dle výdajových seskupení vykazují Neinvestiční nákupy a související výdaje - nákupy služeb a energií, opravy atd. (seskupení 51 - 10,8 mil. Kč), Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům (seskupení 53 - 5,4 mil. Kč - zejména provozní příspěvky příspěvkovým organizacím), Platy a související výdaje (seskupení 50 - 5,1 mil. Kč - způsobené zejména legislativními změnami v této oblasti), Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům (seskupení 52 - 0,4 mil. Kč) a Ostatní neinvestiční výdaje (seskupení 54 - 0,3 mil. Kč).

Nejvíce provozních výdajů směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo – 42,2 % (školství, kultura, sport, veřejná zeleň) a do Všeobecné veřejné správy 43,2 % (provoz a správa obce).

Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů

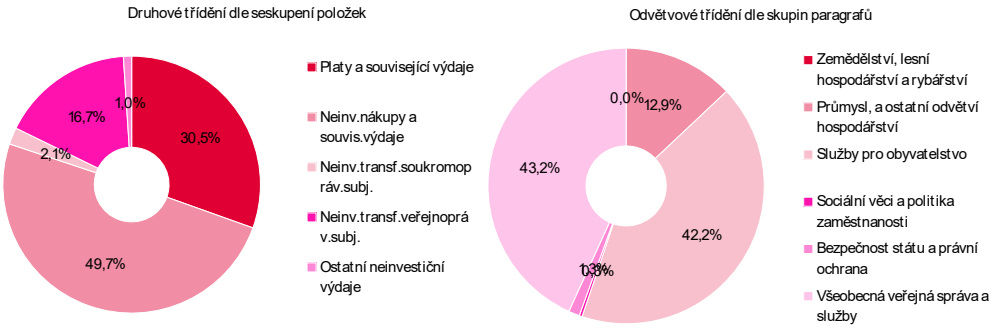

V průměru za analyzované období největší objem zaznamenáváme u položek Nákup ostatních služeb (9,2 mil. Kč), Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma služebních míst (8,6 mil. Kč), Opravy a udržování (5,3 mil. Kč), Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím (5,0 mil. Kč) a Elektrická energie (3,5 mil. Kč).

Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek

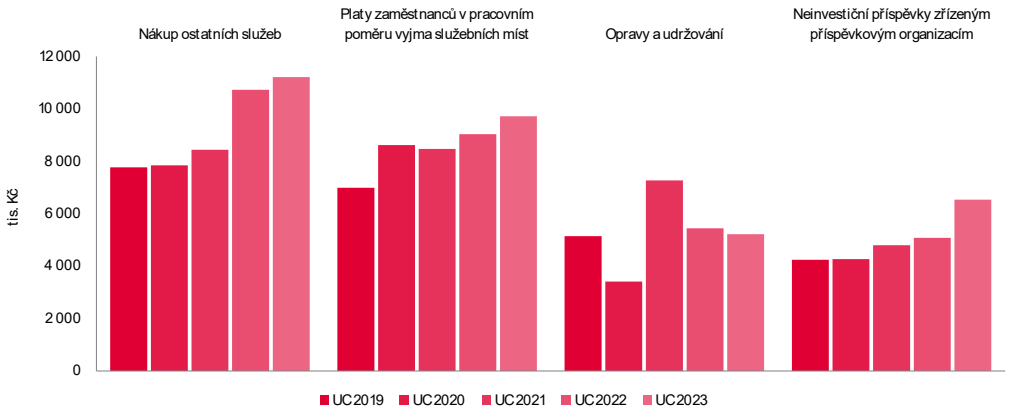

V rámci výdajových položek patří mezi odvětvově nejrozmanitější položky ostatní služby a opravy. U ostatních služeb je objem dán zejména výdaji na paragrafu Odvádění a čistění odpadních vod a nakládání s kaly (v průměru 1,5 mil. Kč), Sběr a svoz komunálních odpadů (v průměru 1,4 mil. Kč) a Využívání a zneškodňování ostatních odpadů (v průměru 0,9 mil. Kč). U oprav a udržování směřovaly finanční prostředky zejména do paragrafu Silnice (v průměru 1,2 mil. Kč), Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené (v průměru 0,7 mil. Kč) a Činnost místní správy (v průměru 0,6 mil. Kč).

1.2.2 Kapitálové výdaje

Podíl investiční transferů na krytí kapitálových výdaje je

14,9 %

Investiční aktivita má hyperbolický vývoj s vrcholem v roce 2020, kdy obec proinvestovala částku (49,1 mil. Kč). Obec využívá dotací, které ve sledovaném období pokryly v rozmezí od 0,0 % (2022) do 24,8 % (2019) kapitálových výdajů. Z této skutečnosti plyne, že se obec snaží využívat vyhlašované dotační tituly, nicméně lze konstatovat, že je tato aktivita značně odvislá od charakteru investic a dostupných dotačních příležitostí.

Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy

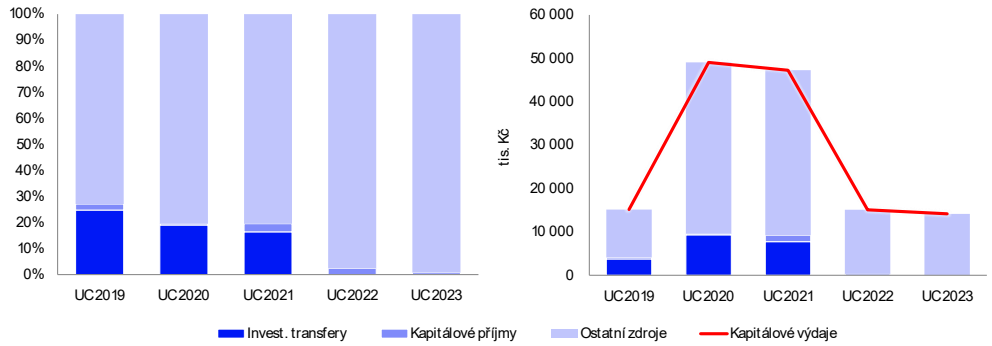

Vlastní investiční výdaje jsou kromě investičních transferů kryty částečně i prodejem majetku a ostatními zdroji. V případě obce Velký Týnec ostatní zdroje tvoří finanční prostředky z uplynulých let a provozní přebytek (saldo provozního rozpočtu) aktuálního roku. Prodej majetku tvoří nejmenší část na pokrytí kapitálových výdajů (2,5 mil. Kč za uplynulých 5 let, což průměrně za rok činí jen 1,7 % vynaložených prostředků na investice), investiční transfery tvoří 14,9 % celkových finančních prostředků na krytí investic a zbývajících 83,4 % tvoří ostatní zdroje.

Nejvíce finančních prostředků na pořízení dlouhodobého majetku směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo 62,0 % (školství, kultura sport, veřejná zeleň) a do Průmyslu a ostatních odvětví hospodářství – 25,1 % (doprava, komunikace, odvádění a čištění odpadních vod).

Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období

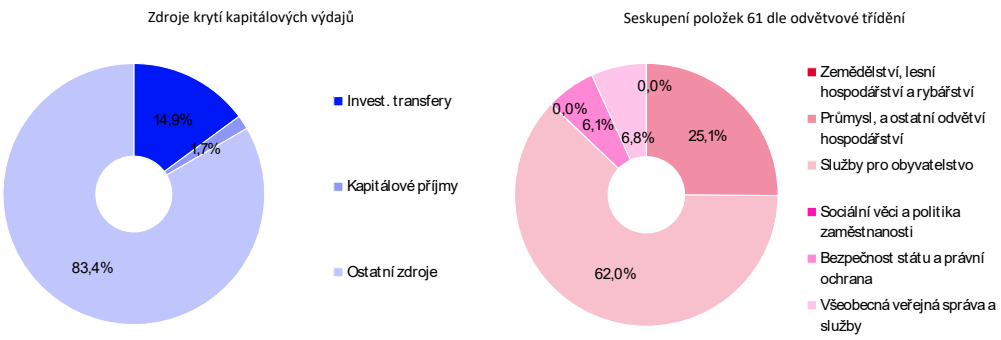

Největší podíl na seskupení položek 61 (tj. kapitálové výdaje bez investičních finančních a transferových výdajů) směřuje do odvětvové skupiny Služby pro obyvatelstvo (62,0 % - dominantní jsou zde výdaje na paragrafech Bytové hospodářství a Ostatní záležitosti kultury)

a Průmysl, a ostatní odvětví hospodářství (25,1 % - převažují výdaje na paragrafech Silnice a Ostatní záležitosti pozemních komunikací).

1.3 HOSPODAŘENÍ

Při vyhodnocování finančního hospodaření municipality si je třeba uvědomit, že rozpočet i střednědobý výhled rozpočtu se skládá z příjmů a výdajů.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a výdaji se nazývá **provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu). To jsou prostředky, které ÚSC slouží primárně ke splátkám jistin a na financování investičních záměrů obce. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (totožný s kalendářním rokem) se nazývá **saldo bez financování**. Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování těchto indikátorů se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z přebytku hospodaření minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že ÚSC nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek pak pokrývá buď prodejem majetku nebo úvěrem.

Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Provozní přebytek (PP)	18 239	24 901	19 953	21 459	27 384
Rozdíl PP a spl.jistin	17 187	24 254	16 775	18 332	24 361
Příjmy celkem	69 667	77 605	81 325	80 567	96 880
Výdaje celkem	62 490	92 190	99 407	73 857	83 560
SALDO bez financování	7 177	-14 585	-18 082	6 710	13 320
Příjmy vč. financování	69 667	96 745	92 621	80 567	97 030
Výdaje vč. financování	63 542	92 836	102 585	76 985	86 583
BILANCE HOSPODAŘENÍ	6 126	3 909	-9 964	3 582	10 447
Ukazatel provozních úspor (%)	27,82	36,61	27,68	26,75	28,30
Ukazatel dluhové služby (%)	1,57	0,94	4,35	4,30	3,42

Analýza hospodaření obce je základním krokem pro sestavení SVR. Ukazuje, že obec hospodařila v jednotlivých letech s příjmy v celkových objemech od 69,7 mil. Kč (2019) až do 96,9 mil. Kč (2023). Celkový objem výdajů se pohyboval od 62,5 mil. Kč (2019) do 99,4 mil. Kč (2021). V roce 2020 a 2021 hospodařila obec s deficitem (14,6, resp. 18,1 mil. Kč), v ostatních analyzovaných letech vykazovala přebytek hospodaření. Nejvyššího přebytku obec dosáhla v roce 2023, a to 13,3 mil. Kč.

Záporné saldo bez financování v letech 2020 a 2021 je důsledkem nejvyšších investičních výdajů (49,1 a 47,3 mil. Kč) v celém pětiletém období

Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

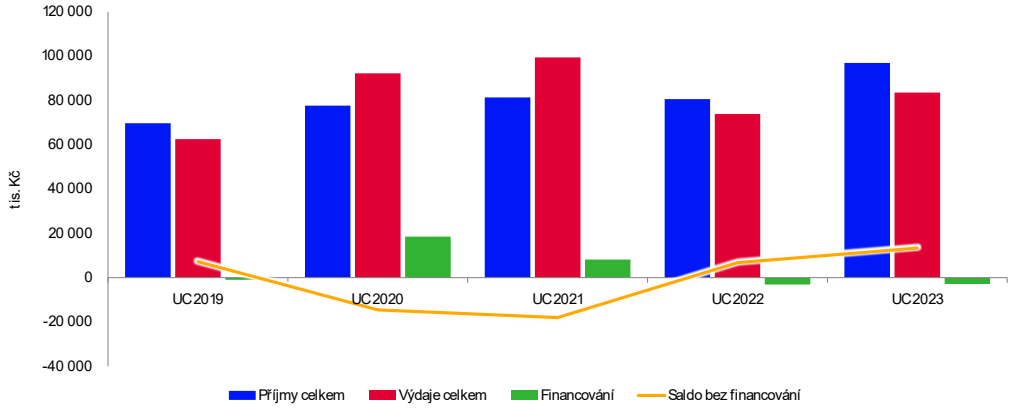

Pozitivním zjištěním, po analýze hospodaření za uplynulé pětileté období, je skutečnost, že obec z provozního rozpočtu (po uhrazení splátek půjčených prostředků) mohla využít 100,9 mil. Kč na svůj rozvoj. Zároveň zůstatek na běžných účtech obce v letech 2019 až 2023 vzrostl **o** 7,9 mil. Kč.

1.3.1 Základní ukazatele hospodaření

O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá **provozní přebytek**. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnižší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2019 (18,2 mil. Kč), nejvyšší pak v roce 2023 (27,4 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 22,4 mil. Kč.

*V každém roce provozní přebytek dosahuje **kladných hodnot***

Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

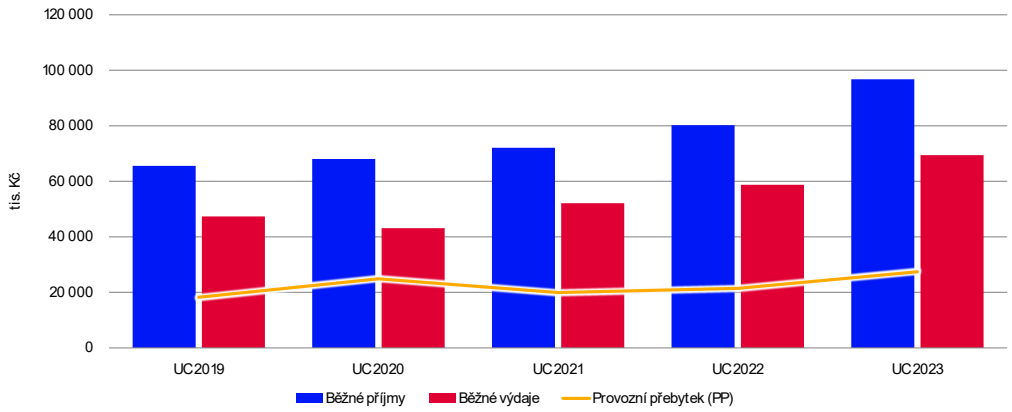

Další možností, jak zhodnotit hospodaření obce, jsou hodnoty ukazatele provozních úspor. Ukazatel vyjadřuje procentuální hodnotu finančních prostředků, které zůstávají z provozních příjmů po úhradě provozních výdajů na krytí investičních záměrů obce. Minimální hodnota ukazatele je 10 %, v ideálním případě se procentuální výše ukazatele má pohybovat okolo hodnoty 25 %, která i odpovídá celostátnímu průměru v tomto pětiletém období.

Hodnoty ukazatele provozních úspor nejvíce ovlivňují sdílené daně a neinvestiční nákupy

Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů

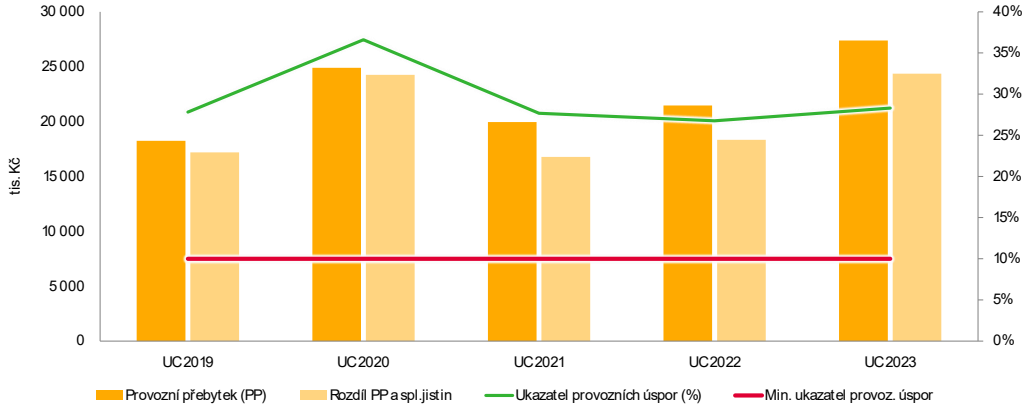

Předcházející graf ukazuje stabilní hodnoty ukazatele provozních úspor. Pozornost upoutá především hodnota ukazatele v roce 2020, což je důsledek zvýšení neinvestičních transferů (kompenzační bonus) a omezením výdajů na opravy. Ukazatel se jinak pohybuje nad optimální úrovní.

Pro obce s dluhovou službou je důležitým ukazatelem hospodaření **rozdíl provozního přebytku a splátek jistin**. Pro tento ukazatel platí stejné závěry jako pro provozní přebytek – jeho hodnoty by měly být vždy kladné, protože až po uhrazení splátek jistin v daném roce ukazatel vyjadřuje částku z provozního rozpočtu použitelnou na rozvoj obce formou investičních výdajů. V analyzovaném období nabývá tento ukazatel kladných hodnot.

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. V období let 2019 - 2023 byl součet provozních příjmů 382,7 mil. Kč, zatímco ve stejném období obec utratila na provozních výdajích 270,7 mil. Kč. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

Oživení ekonomiky v roce 2023: růst daňových příjmů o 10,4 mil. Kč

Růst objemu provozních příjmů od roku 2019 do roku 2023 byl 31,2 mil. Kč, zatímco provozní výdaje ve stejném období vzrostly o 22,1 mil. Kč. Je zřejmé, že objem prostředků v absolutním vyjádření ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostly rychlejším tempem než provozní výdaje. Tento stav je platný navzdory zmiňované pandemii a rostoucí inflaci.

1.3.2 Posouzení krátkodobého plánování

Rozpočet obce je finanční plán, který sestavuje obec na rozpočtové období (kalendářní rok). Při zpracování rozpočtu obce se vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu, tak jak definuje zákon (č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). Pro sestavení SVR platí obrácené pravidlo, tj základem pro sestavení SVR je aktuálně platný rozpočet. Už při sestavování rozpočtu je proto nutné dodržovat **pravidlo rychlejšího růstu běžných příjmů než provozních výdajů**. Opačný případ, kdy běžné výdaje rostou rychleji než běžné příjmy, je dlouhodobě neudržitelný. Proto je důležité věnovat náležitou pozornost sestavení střednědobému výhledu rozpočtu. Kvalitně sestavený střednědobý výhled rozpočtu, tedy vlastně víceletý finanční plán, pomáhá lépe zvládat hospodaření ÚSC a tím i eliminovat takové sestavení rozpočtu, které by mohlo ohrozit hospodaření municipality.

Posouzení platného rozpočtu je rozděleno na část provozních hodnot a část investičních (kapitálových) hodnot, protože v kapitálové části rozpočtu zpravidla dochází během roku k

velkým změnám v důsledku celé řady okolností v oblasti příprav, realizace i změn v investičních prioritách.

Tabulka č. 5: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní)

Ukazatel (tis. Kč)	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Neinvest. transfery	Běžné příjmy	Běžné výdaje
Účetnictví 2023	75 507	15 482	5 791	96 779	69 395
Rozpočet upravený 2024	78 463	15 729	2 427	96 618	76 394
Rozdíl RU-UC	2 956	247	-3 364	-161	6 999
Podíl RU/UC	3,9%	1,6%	-58,1%	-0,2%	10,1%

V předcházející tabulce jsou porovnány účetní hodnoty roku 2023 s hodnotami platného rozpočtu roku 2024. V provozní příjmové oblasti rostou jak Daňové (o 3,0 mil. Kč), tak Nedaňové příjmy (o 0,2 mil. Kč) a klesají Neinvestiční transfery (o 3,4 mil. Kč), avšak výrazný nárůst vykázaly provozní výdaje (o 7,0 mil. Kč). Pokles v oblasti neinvestičních transferů je zapříčiněn platnou metodikou (do konce roku 2024) začleňování transferů do rozpočtu (evidence v rozpočtu je možná až po „přiznání“ dotace). Provozní rozpočet díky těmto skutečnostem klesá o 7,2 mil. Kč.

Graf č. 15: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní)

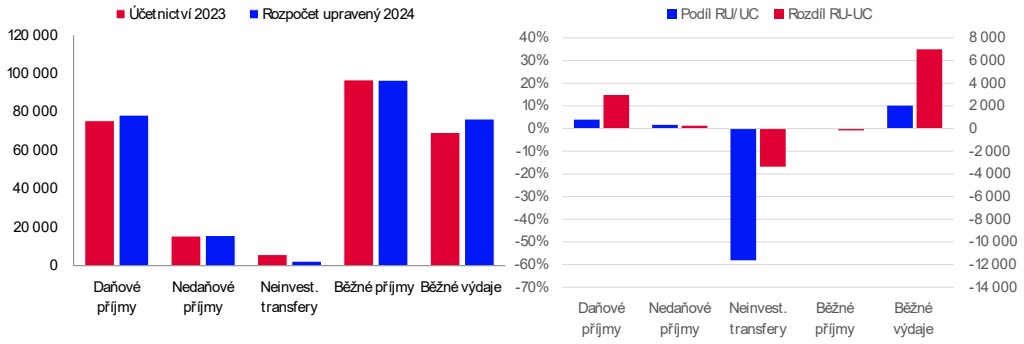

V procentuálním vyjádření mají v provozní příjmové oblasti nejvyšší nárůst Daňové příjmy (3,9 %), zatím co běžné výdaje rostou o 10,1%.

Posouzení kapitálového (investičního) rozpočtu je uváděno pro celkový přehled samostatně, protože během celého rozpočtového roku dochází k podstatným změnám a u této kategorie záleží zejména na investičních záměrech ÚSC.

Tabulka č. 6: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (investiční)

Ukazatel (tis. Kč)	Kapitálové příjmy	Investiční transfery	Přijaté transfery	Investiční příjmy	Kapitálové výdaje	Příjmy celkem	Výdaje celkem
Účetnictví 2023	5	96	5 887	101	14 165	96 880	83 560
Rozpočet upravený 2024	3	11 892	14 319	11 895	53 324	108 514	129 717
Rozdíl RU-UC	-2	11 796	8 432	11 794	39 159	11 634	46 158
Podíl RU/UC	-40,0%	12287,9%	143,2%	11677,6%	276,5%	12,0%	55,2%

O kvalitě rozpočtu vypovídají ukazatele, poměřující základní hodnoty vztažené k velikosti provozního, resp. celkového rozpočtu.

V následujícím grafu hodnoty analyzovaných ukazatelů dokládají dobře sestavený rozpočet. Je třeba vyzdvihnout hodnoty všech ukazatelů včetně těch dluhových s hodnotami splňující přísná kritéria vyhodnocení rozpočtu. Z hodnot ukazatelů vyplývá, že rozpočet je sestaven a aktualizován v dobré kvalitě a odpovídá záměrům obce i hodnotám rozpočtů minulosti ve stejném ročním období.

Graf č. 16: Hodnocení vybraných ukazatelů

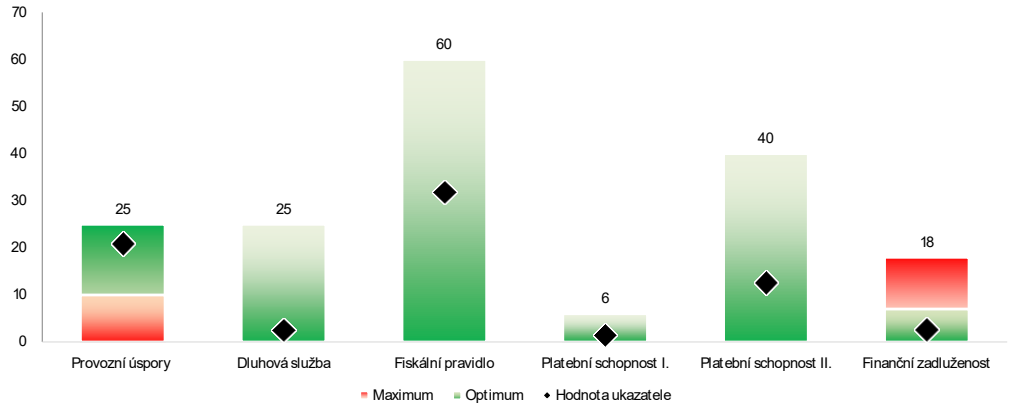

Z předcházejícího plyne, že se v roce 2024 jedná o finanční plán v devátém měsíci rozpočtového roku, hodnoty nejsou konečné. Je třeba si uvědomit, že v průběhu rozpočtového roku dochází ke změnám rozpočtu, zejména v dotační oblasti, a tato skutečnost v konečném důsledku mění základní ekonomické ukazatele a tím i celkové hospodaření obce.

Tabulka č. 7: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období

Ukazatel	UC/RU 19	UC/RU 20	UC/RU 21	UC/RU 22	UC/RU 23
Daňové příjmy	103,9%	97,5%	99,0%	108,5%	106,8%
Nedaňové příjmy	96,6%	96,7%	109,1%	104,0%	110,8%
Neinvestiční transfery	173,3%	109,2%	103,1%	101,1%	99,4%
Běžné příjmy	105,4%	98,4%	100,7%	107,5%	107,0%
Běžné výdaje	101,1%	85,8%	103,6%	101,0%	95,7%

Poznámka: Hodnoty upraveného rozpočtu jsou za září jednotlivých let

Dokladem zlepšeného plnění rozpočtu v průběhu roku jsou hodnoty zobrazené v předcházející tabulce. Největší rozdíl mezi skutečnou hodnotou na konci roku a rozpočtovanou částkou v průměru dosahují neinvestiční transfery (17,3 %). Je to z důvodu nemožnosti rozpočtovat tyto hodnoty do obdržení rozhodnutí o přidělení dotace (zřejmý je také vliv kompenzačních bonusů spojených s pandemií). Zlepšené plnění je možné sledovat také u daňových (vyšší o 3,2 %) a nedaňových příjmů (3,5 %). Kapitálová část rozpočtu není uváděna záměrně, protože při porovnání rozpočtu se skutečností zpravidla dochází k velkým rozdílům v důsledku celé řady okolností v oblasti příprav, realizace i změn v investičních prioritách během roku.

Hodnoty ukazatelů v roce 2020 jsou mírně ovlivněny pandemickou krizí, která propukla v březnu téhož roku. Proto je upravený rozpočet v tomto roce specifický a hodnoty daňových a nedaňových příjmů se jeví jako nadhodnocené. Výše neinvestičních transferů je pak ovlivněna výplatou kompenzačního bonusu, který částečně eliminoval pokles na položce 1111 ($DPFO_{zč}$).

Porovnání upraveného rozpočtu za stejné období s účetními výsledky v rámci minulých let pak poukazuje na skutečnost, že platný rozpočet odráží určitou míru opatrnosti, a tudíž plánované běžné příjmy jsou podhodnocené (v průměru o 3,8 %) a běžné výdaje pak jsou rozpočtovány nadhodnocené (v průměru jsou nadhodnocené o 2,6 %). V konečném výsledku ovšem výsledek hospodaření dosahuje mírně optimističtějších hodnot oproti aktuálnímu plánu rozpočtového období.

Závěr posouzení aktuálního rozpočtu: Pozornost musí být primárně soustředěna na sestavení plánovacího dokumentu (rozpočtu), ze kterého vychází SVR. V rámci analýzy minulého období jsme posuzovali také rozpočet na aktuální rok. Při absolutním meziročním porovnání dle tříd rozpočtové skladby dosahuje zřetelného pozitivního vývoje pouze třída daňových příjmů a přijatých transferů, kde je růst zapříčiněn zapojením investičních transferů. Provozní příjmy mírně klesají (o 0,2 mil. Kč), ale celkový růst příjmů dosahuje 11,6 mil. Kč. Výdaje naopak rostou v provozní a zejména v kapitálové části rozpočtu, celkový růst výdajů je 46,2 mil. Kč.

*Nutný **důsledný** monitoring plnění rozpočtu – **okamžité** reagování na odchylky od platného rozpočtu.*

Posuzovali jsme hodnoty platného rozpočtu s dosaženými hodnotami účetní skutečnosti na konci rozpočtového roku. Bylo konstatováno, že rozpočet odráží určitou **míru opatrnosti** (podhodnocené příjmy a mírně nadhodnocené výdaje). Je třeba ale dodržovat jedno důležité pravidlo – provozní (běžné) výdaje **nesmí růst rychleji** než provozní (běžné) příjmy.

1.4 MONITORING HOSPODAŘENÍ

S cílem zabezpečit rozpočtovou disciplínu, omezit dlouhodobě deficitní hospodaření financované z cizích zdrojů a posílit spoluzodpovědnost za vývoj veřejných financí, byl s účinností od roku 2018 přijat zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Zákon mimo jiné definuje tzv. fiskální pravidlo, podle kterého musí ÚSC hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud je tato hranice překročena:

- ÚSC má povinnost postupně splácet předchozí dluhy ve výši nejméně 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.
- Pokud ÚSC nesnižuje dluhy alespoň o zákonné minimum, MF ČR v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní.

Z pohledu pravidla rozpočtové odpovědnosti je strop pro výši dluhu v roce 2023
50,5 mil. Kč

Tabulka č. 8: Fiskální pravidlo hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Dluh	576	19 070	27 188	24 061	21 038
Průměr příjmů za 4 roky	65 872	70 290	75 609	77 291	84 094
Fiskální pravidlo	0,9%	27,1%	36,0%	31,1%	25,0%
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	39 523	42 174	45 366	46 375	50 457

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že dluh obce nepřesahuje povolenou 60% hranici. Strop pro výši dluhu v roce 2023 je 50,5 mil. Kč.

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti je jedním ze tří monitorujících ukazatelů Ministerstva financí ČR. Zbylými dvěma jsou:

- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům -** Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.

Kromě uvedených monitorujících je sledována také soustava informativních ukazatelů. Mezi vybrané informativní ukazatele s úzkou vazbou na dluhové hospodaření dále patří:

- **Ukazatel dluhové služby** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt svou roční dluhovou službu svými celkovými příjmy. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.

Tabulka č. 9: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření

Monitorující ukazatel	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Fiskální pravidlo	0,9%	27,1%	36,0%	31,1%	25,0%
Celková likvidita	1,75	2,18	0,87	1,53	2,42
Podíl cizích zdrojů a celkových aktiv	4,8%	11,0%	10,9%	7,3%	6,7%
Ukazatel dluhové služby	1,6%	0,9%	4,3%	4,3%	3,4%

Překročení hraničních hodnot u všech tří monitorujících ukazatelů současně pouze indikuje možné riziko hospodářských problémů, ale nutně neznamená, že je obec v nepříznivé finanční situaci. Pro obec Velký Týnec jsou příznivé hodnoty všech ukazatelů.

1.5 ANALÝZA CASH FLOW

Problematika cash flow obce je úzce spojena s uvolňováním finančních prostředků náležejících obci jako podíl na daňovém výnosu a ostatních, zejména mandatorních, příjmech. Tento systém zjišťování finančního toku nepokrývá zcela finanční potřeby municipalit v průběhu roku a vytváří tak tlaky na efektivní řízení krátkodobého financování rozpočtových výdajů. Proto není výjimkou, že hodnoty cash flow jsou záporné, jak dokumentuje následující graf.

Graf č. 17: Průměrné měsíční cash flow

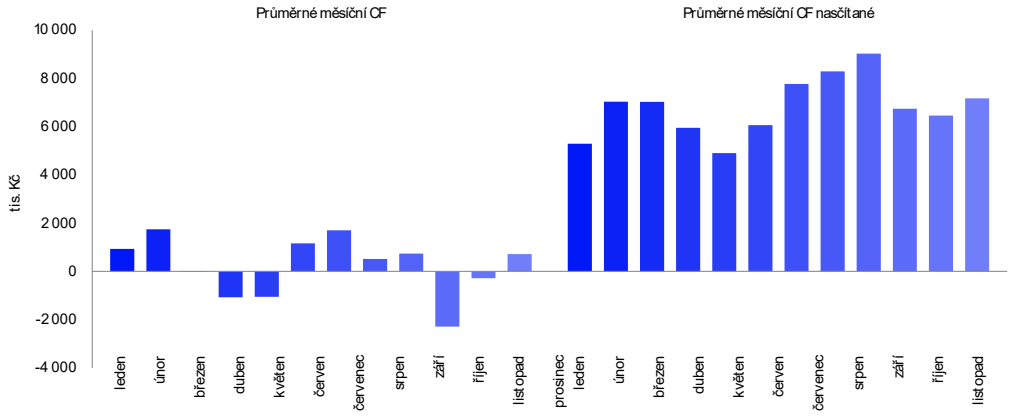

Poznámka: Hodnoty jsou vypočteny jako průměr za roky 2019 - 2023

Výše vlastních finančních prostředků je závislá na investiční aktivitě obce

Pro hodnocení finanční stability obce je však důležité, aby hodnota vlastních finančních prostředků na konci rozpočtového roku pokrývala financování základních potřeb obce. Následující graf znázorňuje danou situaci obce.

Graf č. 18: Vývoj cash flow

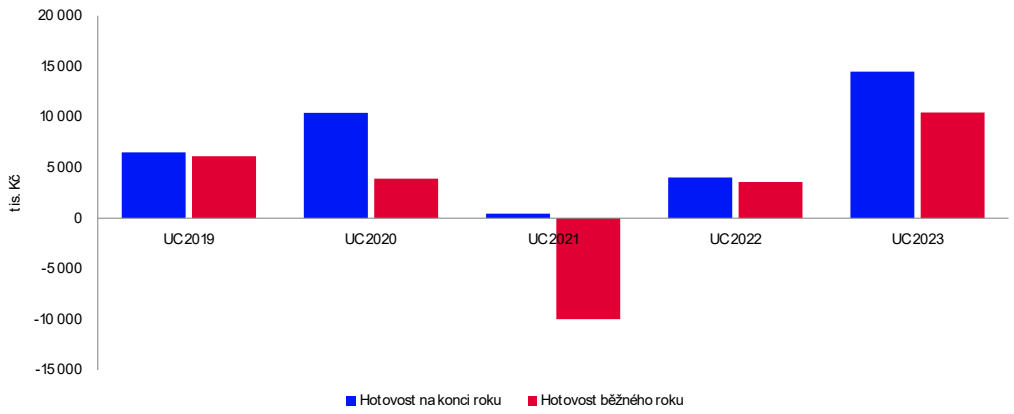

Hodnoty cash flow vycházejí ze schválených závěrečných účtů obce a jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 10: Vývoj cash flow a platební schopnosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Celková dluhová služba	576	19 070	27 188	24 061	21 038
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	1 052	646	3 178	3 128	3 023
Provozní přebytek	18 239	24 901	19 953	21 459	27 384
Platební schopnost I. řádu	0,03	0,77	1,36	1,12	0,77
Platební schopnost II. řádu	5,8%	2,6%	15,9%	14,6%	11,0%
Hotovost na konci roku	6 503	10 412	448	4 030	14 477
Hotovost běžného roku	6 126	3 909	-9 964	3 582	10 447

V analyzovaných letech vykazuje stav peněžních prostředků běžného roku záporné saldo v roce 2021, což je způsobeno zvýšenou investiční činností obce. K vyrovnání hospodaření těchto let obec zpravidla zapojovala přebytek finančních prostředků z předcházejících let, kdy investovala méně a vytvářela si finanční rezervu právě pro tyto případy.

Finanční stabilitu a schopnost obce plnit svoje závazky lze posoudit na základě ukazatele platební schopnosti prvního řádu (optimum pod hranicí 2, maximální přípustná hodnota 6) a platební schopnosti druhého řádu (pod 20 % optimální stav, do 40 % stav uspokojivý).

1.6 ZÁVĚRY ANALÝZY HOSPODAŘENÍ

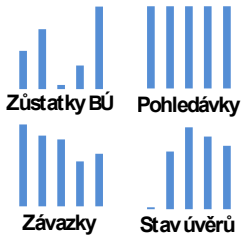

Obec v období 2019 - 2023 disponovala zůstatky na účtech ve výši 0,7 mil. Kč (2021) až 14,7 mil. Kč (2023). Úroveň dlouhodobých pohledávek se v celém sledovaném období pohybovala na úrovni 19,0 tis. Kč. Objem dlouhodobých závazků se pohyboval od 0,2 mil. Kč (2022) do 0,3 mil. Kč (2019). Stav nesplacených úvěrů se pohyboval v rozmezí od 0,6 mil. Kč (2019) do 27,2 mil. Kč (2021).

Graf č. 19: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků

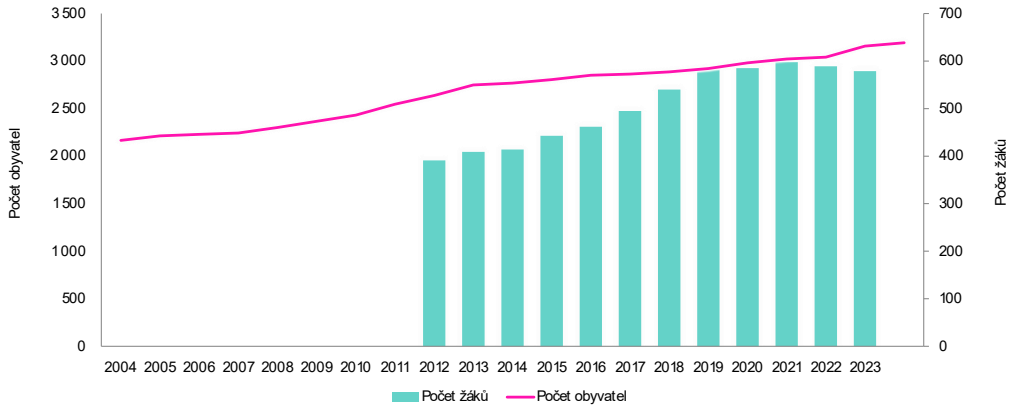

Poznámka: Počet obyvatel je uváděn k 1.1. a počty žáků k 30.9. daného roku

Růstový trend počtu obyvatel a žáků

Počet obyvatel v období 2004 – 2024 meziročně roste (+1026 obyvatel) a také vývoj počtu žáků má rostoucí trend ve sledovaném období 2013 - 2023 (+188 žáků). Vývoj těchto dvou kategorií má pozitivní vliv na inkasované sdílené daně, prioritní ovšem zůstává vývoj ekonomiky. Dopad změny počtu obyvatel a žáků ve výše uvedených časových horizontech lze ilustrovat modelovým výpočtem sdílených daní dle přílohy zmíněné vyhlášky 250/2024 Sb. Přírůstkem počtu obyvatel v uvedeném období obec získává cca 17,0 mil. Kč na podílu sdílených daní. V případě uvedeného nárůstu počtu žáků obec dostává o cca 3,8 mil. Kč více.

Vlastní investiční aktivita obce způsobuje záporné saldo hospodaření v letech 2020 a 2021 (14,6, resp. 18,1 mil. Kč). V obou letech bylo záporné saldo zapříčiněno zvýšenými investičními výdaji. Po zohlednění financování (uhrazených jistin a přijatých půjček) bylo záporné saldo hospodaření pouze v roce 2021 (10,0 mil. Kč). Vliv splácení závazků přijatých v předešlém období se projevil zejména na hodnotách ukazatele dluhové služby. Ukazatel ve sledovaném období dosahoval hodnot v intervalu od 0,94 % (2020) do 4,35 % (2021). V celém sledovaném období se jedná o příznivé hodnoty. Saldo hospodaření v rozpočtu na rok 2024 je kryto přijatým úvěrem (10,8 mil. Kč) a přebytky hospodaření minulých let ve výši 13,0 mil. Kč. Skutečná výše těchto prostředků bude ovšem záviset na výsledku hospodaření v daném roce a možnostech zapojení investičních transferů.

Graf č. 20: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu

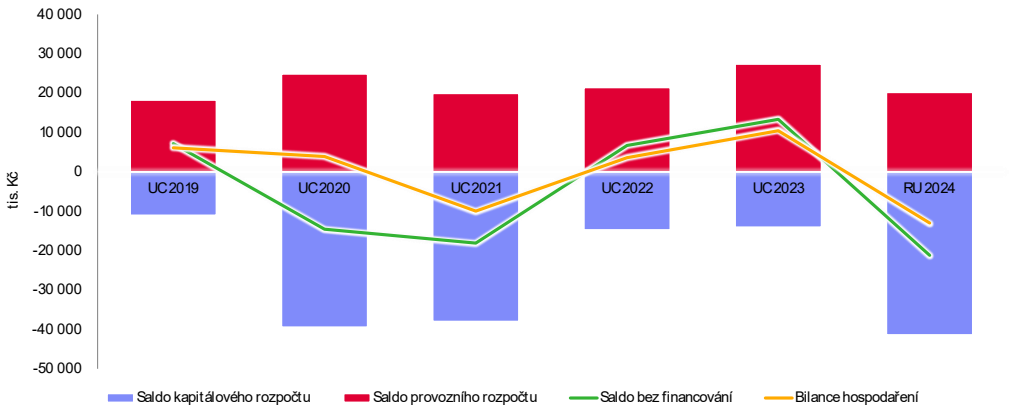

1.6.1 Rekapitulace

V rámci kapitoly byla provedena analýza hospodaření minulého období s důrazem na vývoj základních ekonomických ukazatelů. Výstup analýzy je základním předpokladem pro sestavení střednědobého výhledu rozpočtu, který je do značné míry ovlivněn také externími podmínkami. Níže uvádíme přehled vybraných výstupů analýzy a externích faktorů, které budou nebo mohou ovlivňovat hospodaření výhledového období.

POZITIVA HOSPODAŘENÍ

- Bohatá investiční činnost – za pětileté období proinvestováno 140,8 mil. Kč
- Využívání vypisovaných investičních dotačních titulů (kryto 14,9 % investic)
- Rostoucí trend počtu obyvatel (1026) a žáků (188)
- Pokles úrokových sazeb
- Stabilní hodnota provozního hospodaření (minimální hodnota PP/BP 26,75 % při optimální výši 25 %)
- Stabilní dluhové zatížení (maximální hodnota fiskálního pravidla 35,96 %)
- Dostatečná rezerva finančních prostředků - zůstatky na účtech na konci roku 2023 ve výši 14,7 mil. Kč

MOŽNÉ OHROŽENÍ HOSPODAŘENÍ

- Potenciální ekonomická krize
- Zvýšené nároky na krytí provozních i kapitálových výdajů – platy, energetická krize, inflace (ceny materiálu, služeb apod.)
- Stále vysoké úrokové sazby

- Nestabilita veřejných financí, konsolidační balíček
- Uprchlická krize – mezinárodní politická situace

2 Střednědobý výhled rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je sestaven s jistou mírou opatrnosti, tzn. s mírně nižšími očekávanými příjmy a trochu nadhodnocenými výdaji. Je ale postaven na reálných základech.

Jedním z mála zjednodušení při sestavování SVR je vypuštění neinvestičních transferů s účelovým znakem, a to jak na straně příjmové, tak i výdajové (např.: neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu zejména na položkách 4111 a 4116, apod.). Transfery na příjmové i výdajové straně působí neutrálně na saldo hospodaření, zvyšují však hodnoty příjmů a výdajů. Zároveň nezahrnutím těchto vybraných transferů může meziroční vývoj některých ukazatelů nebo celkových objemů navodit dojem zhoršeného hospodaření.

Hodnoty SVR, zejména v provozní části, silně ovlivňuje inflace a očekávané změny financování z konsolidačního balíčku.

Tabulka č. 11: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2022	UC 2023	RU 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Daňové příjmy	65 093	75 507	78 463	79 916	82 644	85 414	87 365	89 291
Nedaňové příjmy	12 644	15 482	15 729	15 765	16 063	16 208	16 409	16 598
Neinvestiční transfery	2 474	5 791	2 427	2 180	2 224	2 269	2 314	2 360
BĚŽNÉ PŘÍJMY	80 211	96 779	96 618	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Kapitálové příjmy	356	5	3	0	0	0	0	0
Investiční transfery	0	96	11 892	0	0	0	0	0
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	356	101	11 895	0	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	80 567	96 880	108 514	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Běžné výdaje	58 752	69 395	76 394	72 985	73 869	74 868	75 912	76 842
Kapitálové výdaje	15 106	14 165	53 324	25 200	18 500	17 500	5 500	2 500
VÝDAJE CELKEM	73 857	83 560	129 717	98 185	92 369	92 368	81 412	79 342
SALDO bez financování	6 710	13 320	-21 204	-324	8 563	11 522	24 676	28 907
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	3 128	3 023	2 552	4 101	4 101	4 101	4 101	4 101
Přijaté půjčky	0	0	10 779	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	0	150	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	-3 128	-2 873	8 226	-4 101	-4 101	-4 101	-4 101	-4 101
Příjmy vč. financování	80 567	97 030	119 292	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Výdaje vč. financování	76 985	86 583	132 270	102 286	96 470	96 469	85 514	83 443
BILANCE HOSPODAŘENÍ	3 582	10 447	-12 977	-4 425	4 462	7 421	20 575	24 806
Provozní přebytek (PP)	21 459	27 384	20 224	24 876	27 063	29 022	30 176	31 407
Rozdíl PP a spl.jistin	18 332	24 361	17 672	20 775	22 962	24 921	26 075	27 306
Ukazatel provozních úspor (%)	26,75	28,30	20,93	25,42	26,81	27,94	28,44	29,01
Dluhová základna	80 567	96 880	108 514	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Dluhová služba	3 463	3 317	2 807	4 316	4 277	4 238	4 198	4 159
Ukazatel dluhové služby (%)	4,30	3,42	2,59	4,41	4,24	4,08	3,96	3,84

2.1 PROVOZNÍ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Obsah kapitoly je zaměřen na vybrané části sestaveného střednědobého výhledu rozpočtu, který zobrazuje uvedená tabulka kumulovaného výhledu.

2.1.1 Sdílené daně

Hodnoty sdílených daní se nejvíce podílejí na vývoji provozních příjmů

Příjmy ze sdílených daní meziročně rostou, jsou určeny předpokládaným vývojem na základě schváleného státního rozpočtu na rok 2024, návrhu státního rozpočtu na rok 2025 a střednědobého výhledu státu na roky 2026 - 2027 a následnou predikcí do roku 2029. Nárůst sdílených daní od roku 2025 (prvního roku SVR) do konce SVR je 8,6 mil. Kč.

V následujícím grafu je znázorněn vývoj sdílených daní v porovnání s hodnotami predikcí zveřejněných MF. Je zřejmé, že skutečně dosažené hodnoty jsou zpravidla vyšší než tyto výchozí predikce.

Graf č. 21: Vývoj sdílených daní

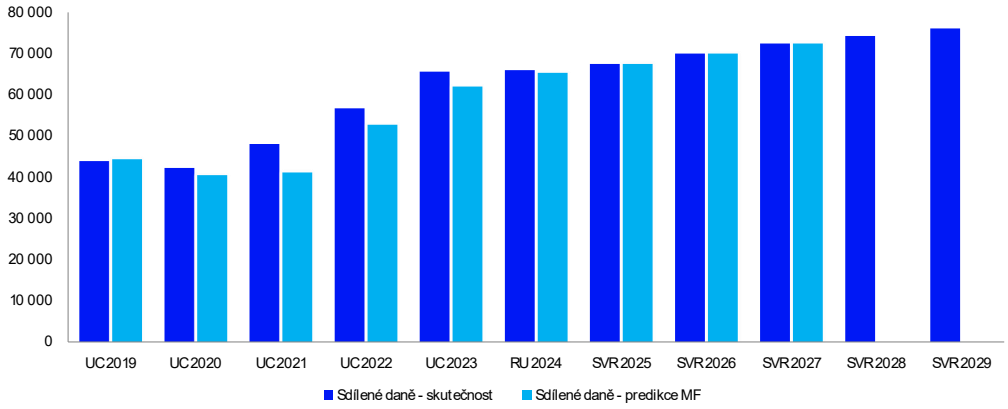

Poznámka: Hodnoty sdílených daní dle MF vycházejí do roku 2024 ze schváleného státního rozpočtu na daný rok, resp. z jeho upřesněných hodnot v průběhu roku. Roky 2025 - 2027 pak vycházejí z hodnot návrhu státního rozpočtu resp. střednědobého výhledu státního rozpočtu

2.1.2 Hodnoty provozního hospodaření

Pro celkový pohled na predikci hospodaření v období střednědobého výhledu rozpočtu má zásadní význam vývoj hodnot provozních příjmů a výdajů. Na základě analýzy hospodaření v uplynulém pětiletém období, platného rozpočtu a konzultací s pracovníky obecního úřadu byl predikován vývoj jednotlivých provozních položek. Souhrnný pohled na hodnoty celkových provozních (běžných) příjmů a výdajů je zobrazen v následujícím grafu. V něm je ve výhledovém období zachycen mírně se zvětšující rozdíl mezi těmito dvěma základními hodnotami hospodaření obce.

Graf č. 22: Vývoj běžných příjmů a výdajů

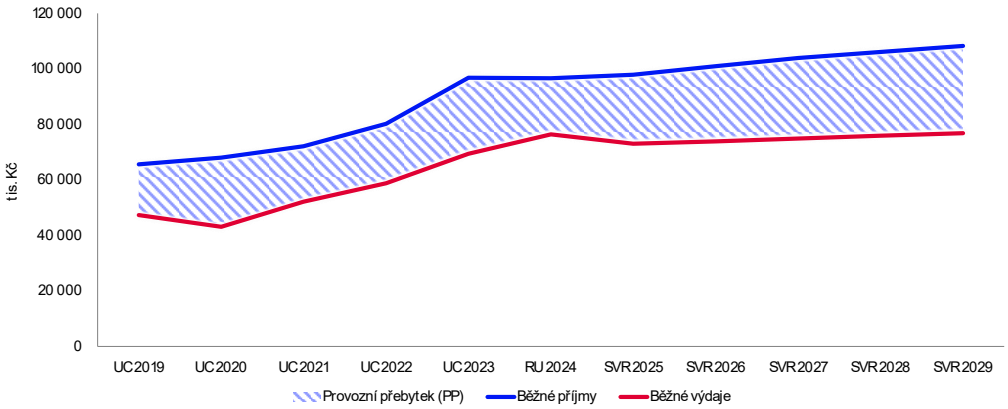

2.1.3 Provozní přebytek

Provozní přebytek je po celé období SVR kladný

Provozní přebytek (rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji) by měl optimálně nabývat alespoň 25 % běžných příjmů. V celém výhledovém období je ukazatel kladný, a to v rozmezí od 24,9 mil. Kč (2025) do 31,4 mil. Kč (2029). Po odečtení **splátek jistiny** v rozmezí od 20,8 mil. Kč (2025) do 27,3 mil. Kč (2029). Částky představují využitelné finanční prostředky z provozního rozpočtu na investice a větší jmenovité akce charakteru oprav a údržby. Od počátku sestaveného SVR (rok 2025) do roku 2029 vykazuje provozní přebytek růst o 6,5 mil. Kč.

Graf č. 23: Vývoj provozního přebytku

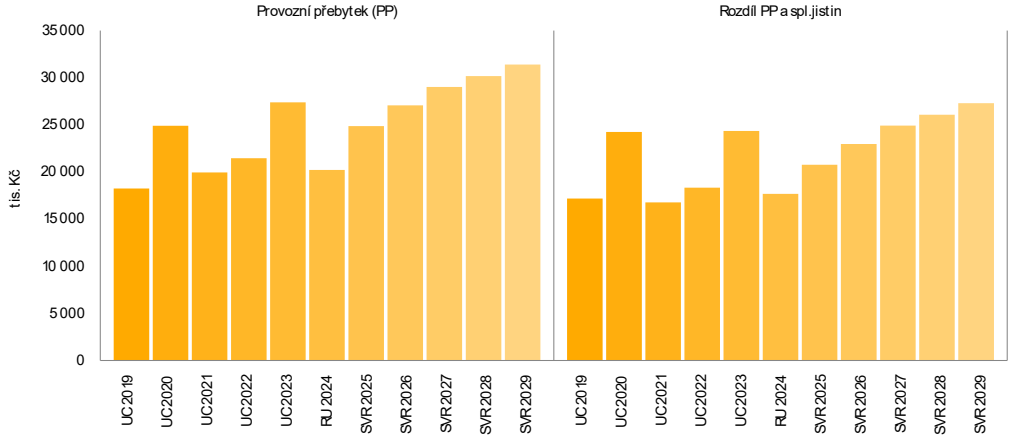

2.1.4 Ukazatel provozních úspor

Hodnoty ukazatele provozních úspor v rozmezí

25,42 % - 29,01 %

Ukazatel provozních úspor je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů a vyjadřuje, jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů obce. Ve výhledovém období oba zmíněné ukazatele každoročně rostou, přičemž provozní přebytek roste rychlejším tempem. Hodnota ukazatele provozních úspor upraveného rozpočtu na aktuální kalendářní rok dosahuje hodnoty 20,93 % a vzhledem k výše zmíněnému dochází k postupnému mírnému zvyšování ukazatele až na hodnotu 29,01 % v roce 2029. Uvedená hodnota představuje oproti roku 2025 růst o 4,0 procentního bodu. Hodnota ukazatele se tak pohybuje nad optimální úrovní (25 %).

Graf č. 24: Vývoj ukazatele provozních úspor

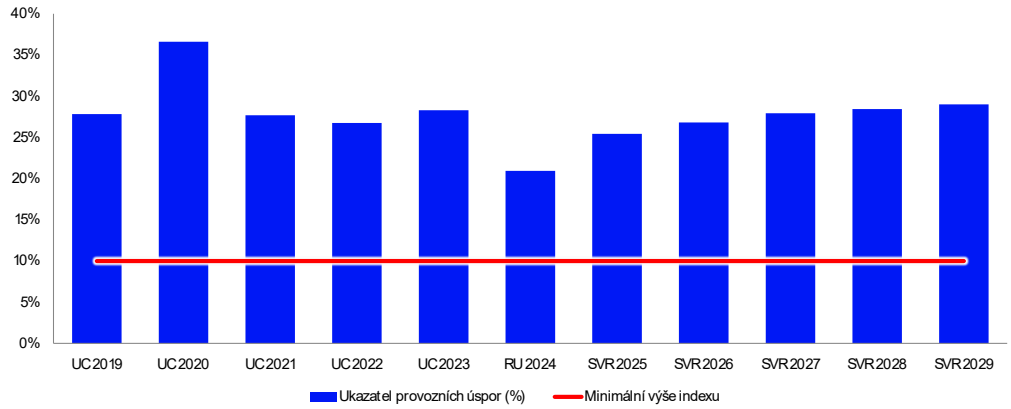

2.2 KAPITÁLOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

V období střednědobého výhledu rozpočtu 2025 - 2029 se nepočítá s prodejem pozemků a ostatního DHM. Případný prodej dlouhodobého majetku bude odvislý od investiční aktivity a potřeb obce v jednotlivých letech výhledu.

SVR počítá s investicemi v celkové výši

69,2 mil. Kč

Sestavený střednědobý výhled rozpočtu obsahuje investiční akce ve výši od 2,5 mil. Kč (2029) do 25,2 mil. Kč (2025). Navzdory známému charakteru investic nejsou uvažovány i investiční transfery, jejichž využití ovšem není vyloučeno. Výše těchto transferů ovšem může být negativně ovlivněna změnami vyplývajícími z konsolidačního balíčku.

Tabulka č. 12: Plán investičních akcí

Název investice (tis. Kč)	SVR	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
MŠ - zastřešení vstupu	500	500				
Jídelna ZŠ	700	700				
Rekonstrukce hřiště Vsisko	2 000	2 000				
Přístavba komunitní centrum Čechovice	5 000	5 000				
Komunitní centrum č.p. 19	10 000	10 000				
Pumtrack Vsisko	4 000	4 000				
ČOV kalová koncovka	3 000	3 000				
Oprava silnic	10 000		2 500	2 500	2 500	2 500
Oprava chodníků	3 000		1 000	1 000	1 000	
ZŠ nové učebny	10 000		5 000	5 000		
Obnova Památek	2 000		1 000	1 000		
Zámecký areál - stodoly a střecha zámku	8 000		2 000	4 000	2 000	
Dětská hřiště	5 000		1 000	4 000		
Obnova a rozšíření VaK	3 000		3 000			
Obnova a rozšíření VO a rozhlasu	3 000		3 000			
Kapitálové výdaje celkem	**69 200**	**25 200**	**18 500**	**17 500**	**5 500**	**2 500**

2.3 CELKOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Výsledek hospodaření zobrazuje celkové saldo rozpočtového hospodaření bez započítání položek financování (bez splátek jistin a případně přijatých úvěrů v jednotlivých letech). Hodnota údaje „Saldo bez financování“ vyjadřuje hodnotu finančních prostředků, které obci zůstávají na případnou úhradu svých závazků a investice. Od roku 2026 do konce období výhledu nabývá kladných hodnot a meziročně roste.

Graf č. 25: Vývoj salda hospodaření

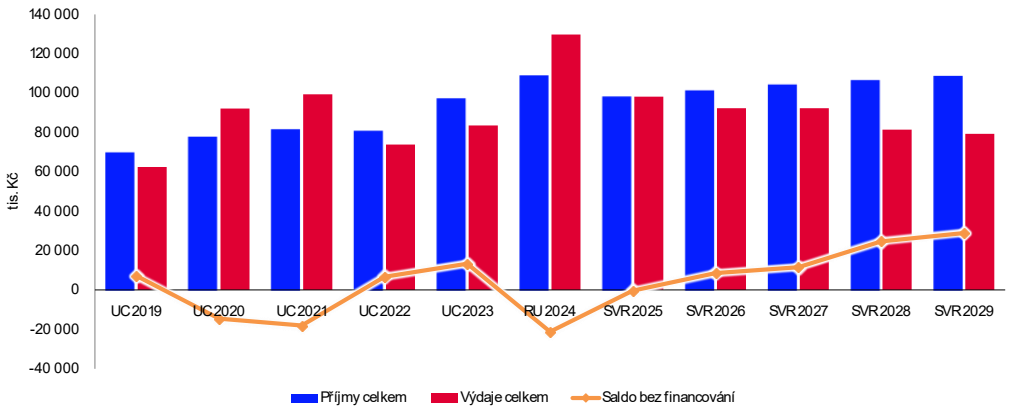

2.3.1 Volné finanční prostředky

V následující tabulce na řádku „Volné finanční prostředky“ jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které obci zůstanou na financování investičních akcí po splnění svých závazků. Protože v návrhu rozpočtu na rok 2025 jsou zahrnuty investiční akce ve výši přesahující bilanci hospodaření, hodnota tohoto řádku je nulová.

Tabulka č. 13: Volné finanční prostředky

Ukazatel (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Běžné příjmy	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Běžné výdaje	72 985	73 869	74 868	75 912	76 842
Provozní přebytek (PP)	24 876	27 063	29 022	30 176	31 407
Investiční příjmy	0	0	0	0	0
Kapitálové výdaje	25 200	18 500	17 500	5 500	2 500
Saldo kapitálového rozpočtu	-25 200	-18 500	-17 500	-5 500	-2 500
Příjmy vč. financování	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Výdaje vč. financování	102 286	96 470	96 469	85 514	83 443
Saldo bez financování	-324	8 563	11 522	24 676	28 907
Financování	-4 101	-4 101	-4 101	-4 101	-4 101
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	4 101	4 101	4 101	4 101	4 101
Volné finanční prostředky	0	4 462	7 421	20 575	24 806

V tabulce je vyjádřen odhad finančních toků v budoucnosti. Tento odhad vychází, stejně jako celý SVR, ze stávající legislativy a místních podmínek. Návrh rozpočtu na rok 2025 obsahuje investice, jejichž výši naopak bude zřejmě zapotřebí spolufinancovat z části také přebytky hospodaření minulých let (4,4 mil. Kč), případně dodatečnými příjmy investičními, které nejsou ve výhledu zohledněny. Teoretická výše finančních prostředků, které může obec ze svých prostředků dodatečně použít na financování investičních aktivit a jednorázových akcí neinvestičního charakteru, se pohybuje v rozmezí od 4,5 mil. Kč (2026) do 24,8 mil. Kč (2029). Hodnoty volných finančních prostředků a zapracovaných investic jsou přibližně o 15 % nižší oproti hodnotám kapitálových výdajů v minulém období (bez uvažovaných investičních příjmů).

Kromě možnosti zapojit do rozpočtu přebytky hospodaření minulých let, hledání rezerv a efektivního hospodaření může obec ovlivnit výši volných finančních prostředků prodejem majetku ve svém vlastnictví. O prodeji rozhoduje zastupitelstvo a výše bude odpovídat investičním potřebám. Možné je také využít cizích prostředků (např. úvěry, investiční dotace apod.). Získáme tak disponibilní prostředky pro rozvoj obce.

Tabulka č. 14: Disponibilní prostředky výhledového období

Ukazatel (tis. Kč)	SVR
Kumulovaná bilance hospodaření	52 838
Zůstatky na BÚ na konci roku 2024	1 686
Bezpečné navýšení úvěrového zatížení	55 000
Teoretické disponibilní prostředky	109 524

Poznámka: Výše zůstatků je vypočtena jako součet Zůstatky na účtech (2023) a Změna stavu peněžních zůstatků (2024)
Poznámka: Bezpečná výše dluhu je obsahem kapitoly Analýza zadluženosti

Na období SVR je predikováno

109,5 mil. Kč

Společnost AQE advisors, a.s. stanovila pro období 2025 - 2029 na základě sestaveného střednědobého výhledu objem teoretických disponibilních prostředků pro rozvoj obce formou investičních a jednorázových akcí ve výši 109,5 mil. Jedná se o částku využitelnou nad rámec zapracovaných investic.

2.4 DLUHOVÁ SLUŽBA

Dluhová služba poskytuje užitečný přehled o výpůjční aktivitě obce a o jeho schopnosti splácet dluh.

Celkem musí obec v letech 2025 - 2029 splatit 21,2 mil. Kč současných závazků včetně úroků (z toho 20,5 mil. Kč na splátky jistin). Celkem od roku 2021 do splacení všech závazků v roce 2034 musí obec uhradit 29,5 mil. Kč (z toho 28,8 mil. Kč na splátky jistin). Ve výhledovém období se nepočítá s přijetím nového investičního úvěru.

Tabulka č. 15: Rozpis dluhové služby

Věřitel / Účel	Závazek	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Česká spořitelna, a.s. 25,0 mil. Kč	jistina	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Investiční úvěr splatný v roce 2030	úrok	172	140	108	75	43
Česká spořitelna, a.s. 5,4 mil. Kč	jistina	523	523	523	523	523
Investiční úvěr splatný v roce 2031	úrok	43	36	29	22	15
SFPI 10,8 mil. Kč	jistina	1 078	1 078	1 078	1 078	1 078
Revitalizace objektu č.p. 19, splatný v roce 2034	úrok					
Celková dluhová služba		4 316	4 277	4 238	4 198	4 159

Příznivé hodnoty ukazatele dluhové služby – nejvýše

4,41 %

Střednědobý výhled rozpočtu vychází od roku 2026 z rostoucí dluhové základny (dluhová základna je ekvivalentem celkových příjmů). Dluhová služba od roku 2026 naopak meziročně klesá a je určena splátkami jistin a úrokovou zátěží nesplaceného dluhu. Z výše uvedeného vyplývá, že ukazatel dluhové služby se v letech 2025 - 2029 meziročně snižuje z 4,41 % (2025) na 3,84 % (2029).

Graf č. 26: Vývoj dluhové služby

2.5 ANALÝZA ZADLUŽENÍ

Následující tabulka hodnotí zadlužení obce z pohledu zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, posuzuje hodnotu fiskálního pravidla a při překročení 60% hranice určuje povinnou výši splátek.

Tabulka č. 16: Predikce rozpočtové odpovědnosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2022	UC 2023	RU 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Dluh	24 061	21 038	29 264	25 163	21 062	16 961	12 859	8 758
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	46 375	50 457	55 093	57 573	60 628	61 680	61 316	62 874
Teoretické navýšení dluhu	22 314	29 419	25 829	32 410	39 566	44 719	48 456	54 115
Fiskální pravidlo	31,13%	25,02%	31,87%	26,22%	20,84%	16,50%	12,58%	8,36%

Výše celkového povoleného zadlužení je odvislá od výše celkových příjmů a teoretické navýšení dluhu pak navíc od výše dluhu současného.

Obec Velký Týnec může ve výhledovém období celkově zvýšit svoje dluhové zatížení o 32,4 mil. Kč (2025) nebo až 54,1 mil. Kč (2029), aniž by překročila hodnoty pravidla rozpočtové odpovědnosti.

Graf č. 27: Vývoj teoretického navýšení dluhu

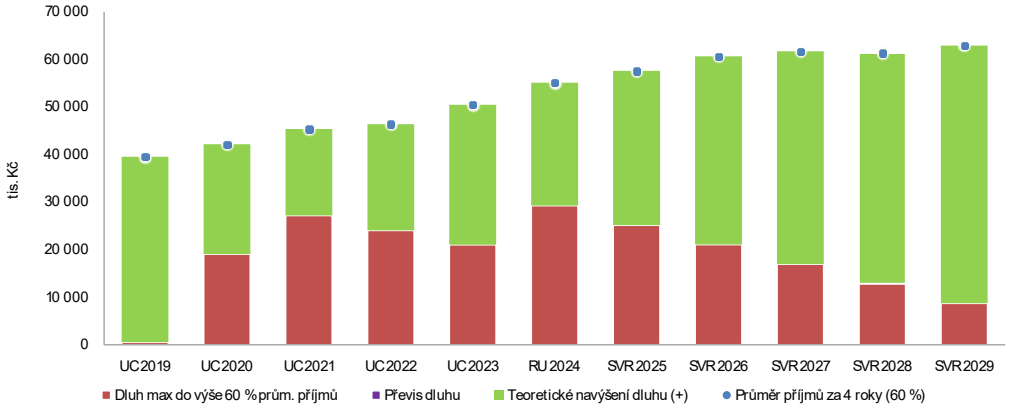

Střednědobý výhled rozpočtu by měl být v podstatě strategickým plánem municipality, ve kterém jsou nastaveny optimální hodnoty jejího hospodaření a důležité ukazatele, včetně aktivního řízení zadluženosti s cílem stanovit únosnou dluhovou službu, kterou bude v budoucnu schopna splácet.

Velice rychlým a jednoduchým testem zadluženosti obce je **ukazatel provozního krytí dluhu (platební schopnost I. řádu)**, který říká, za kolik let je obec schopna splatit své dlouhodobé závazky z vlastních zdrojů. Pokud je výsledkem tohoto poměru maximální hodnota 6, jedná se o přiměřenou zadluženost.

Při stávající výši dluhu 29,3 mil. Kč na konci roku 2024 nabývá ukazatel platební schopnosti I. řádu relativně příznivé hodnoty 1,45. Jeho výše ve výhledovém období dosáhne maximálně hodnoty 1,01 (2025).

Tabulka č. 17: Predikce platební schopnosti I. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Celková dluhová služba	25 163	21 062	16 961	12 859	8 758
Provozní přebytek	24 876	27 063	29 022	30 176	31 407
Platební schopnost I. řádu	1,01	0,78	0,58	0,43	0,28

Dobře vypovídajícím ukazatelem je takzvané **krytí roční dluhové služby (platební schopnost II. řádu)**, jehož vyjadřující poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý. Jinými slovy: po uhrazení ročních splátek dluhu zbude dostatek prostředků na krytí vlastních potřeb včetně nových investic, nebo budování finančních rezerv rozpočtu pro další roky.

Pro danou výši roční dluhové služby ve výhledovém období nabývá ukazatel platební schopnosti II. řádu pro obec Velký Týnec příznivých hodnot, ve sledovaném období jeho výše nabývá maximální hodnoty 16,49 % (2025).

Tabulka č. 18: Predikce platební schopnosti II. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	4 101	4 101	4 101	4 101	4 101
Provozní přebytek	24 876	27 063	29 022	30 176	31 407
Platební schopnost II. řádu	16,49%	15,15%	14,13%	13,59%	13,06%

Dalším ukazatelem, kterým lze hodnotit výši dluhů je tzv. ukazatel **Finanční zadluženosti.** Ukazatel je konstruován jako poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům obce a vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty ukazatele dosahující výše do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty mezi 7 – 18 % jsou uspokojivé, lze však konstatovat nárůst trendu zadlužování a zvýšení míry rizika. Hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko zadluženosti a ohrožují stabilitu finančního zdraví žadatele.

Pro danou výši splátek dluhu nabývá ukazatel finanční zadluženosti příznivých hodnot. Jeho výše ve výhledovém období nepřekročí hranici 4,2 % (2025) a meziročně klesá.

Tabulka č. 19: Predikce finanční zadluženosti

Ukazatel (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	4 101	4 101	4 101	4 101	4 101
BĚŽNÉ PŘÍJMY	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Finanční zadluženost I. řádu	4,19%	4,06%	3,95%	3,87%	3,79%

Za pomocí výše uvedeného jsme stanovili bezpečnou výši zadlužení pro období střednědobého výhledu. Výpočet vychází z nastavených hodnot ukazatelů, kde stěžejní roli hraje vývoj příjmů ze sdílených daní, výše a predikce provozního přebytku samotných běžných příjmů na příjmové straně, výdaje na platy včetně pojistného a struktura výdajových položek na straně běžných výdajů. Ve splátkách dluhu hraje významnou roli provozní přebytek. K určení hranice pro bezpečnou výši zadlužení vycházíme z předpokladu, že doba k celkovému umoření dluhu nebude delší než 10 let, optimálně by mělo stačit 6 let. Hranice pro bezpečnou výši/bezpečné navýšení zadlužení je stanovena na:

84,0 mil. Kč / 55,0 mil. Kč

Hranice bezpečné výše zadlužení je vyšší, *než určuje zákon o rozpočtové odpovědnosti*

Při této výši zadlužení bude zajištěn bezproblémový provoz a nebude ani omezen další rozvoj obce. Nelze ale zaměňovat výši dluhu neomezeného zákonem o rozpočtové odpovědnosti s povinností zajistit splátky z výše dluhu (požadavek zákona). Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je požadavek na zajištění meziročních splátek celkového dluhu nad hodnoty v tabulce „Predikce rozpočtové odpovědnosti“ ve výši 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 roky. Hranice bezpečného zadlužení je o cca 28,9 mil. Kč vyšší než hodnota vypočítaná dle zákona o rozpočtové odpovědnosti na aktuální rok. Tato skutečnost vyplývá z algoritmu výpočtu. Zatím co zákon vychází z hodnot celkových příjmů za minulé 4 roky, výpočet hranice bezpečné výše zadlužení využívá hodnoty budoucích let SVR.

3 Ekonomické hodnocení

Územní samosprávný celek by měl při tvorbě koncepčních materiálů a dlouhodobějších plánů, ale i při hledání všech finančních zdrojů, vycházet z odborného posouzení schopností vlastní ekonomiky. Ekonomická analýza by se měla opírat o komplexní hodnocení řady kritérií, které přináší například ekonomické hodnocení územního samosprávného celku. Ekonomické hodnocení společnosti AQE, advisors, a.s. je sestaveno na základě 20 vybraných ukazatelů rozdělených do 5 dílčích oblastí hospodaření.

- Příjmy – zhodnocení příjmových kategorií
- Hospodaření – zhodnocení stavu a vývoje hospodaření s příjmy a výdaji
- Dluhové – zhodnocení dluhové služby a schopnosti splácet dluh
- Finanční – zhodnocení finanční nezávislosti a její ovlivnitelnosti
- Likvidita – zhodnocení disponibility prostředků a schopnosti jejich aktivace

Relativní zhodnocení oblastí je znázorněno v následujícím grafu. Z průměrného hodnocení ukazatelů se nejvíce odchyluje oblast Příjmová, Dluhová a Likvidity.

Graf č. 28: Relativní zhodnocení dílčích oblastí

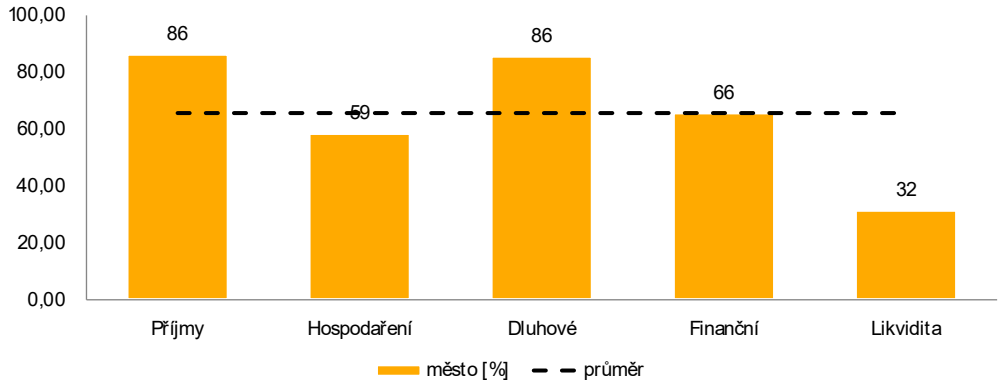

Poznámka: Průměr představuje průměrné hodnocení za všechny hodnocené oblasti

Ekonomická situace je zhodnocena ve dvou obdobích, a to na základě hodnoceného časového rozpětí. Ekonomické hodnocení je prováděno stejnou soustavou ukazatelů, protože je ale zhodnocení výhledového období zatíženo určitou mírou nejistoty, je využito dvou stupnic s rozdílnou citlivostí na dosažené hodnoty.

- Ekonomické hodnocení minulého období 2019 - 2023

B1	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.	**přijatelný**

- Ekonomické hodnocení výhledového období 2025 – 2029

STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	**velmi dobrý**

Úspěšné hodnocení pomůže předcházet ekonomickým problémům v budoucnosti. Poskytuje také potenciálním věřitelům cenné detailní informace, protože výsledek hodnocení vyjadřuje schopnost hodnoceného ÚSC dostát svým závazkům a tím tedy poskytuje doporučení, zda a za jakých podmínek uzavřít s daným subjektem obchodní vztah. Výhoda zdravého hospodaření se promítá také do žádostí o různé dotace a půjčky ze státního rozpočtu a státních fondů. Municipality též používají ratingová hodnocení jako výhodu při vyjednávání se zahraničními investory. Informace, které rating poskytuje, jsou komplexní

a mohou sloužit jako jeden z faktorů, které investoři zvažují během složitého rozhodování při výběru nejvhodnější oblasti pro realizaci svých investičních záměrů.

Graf č. 29: Přidělené ekonomické hodnocení

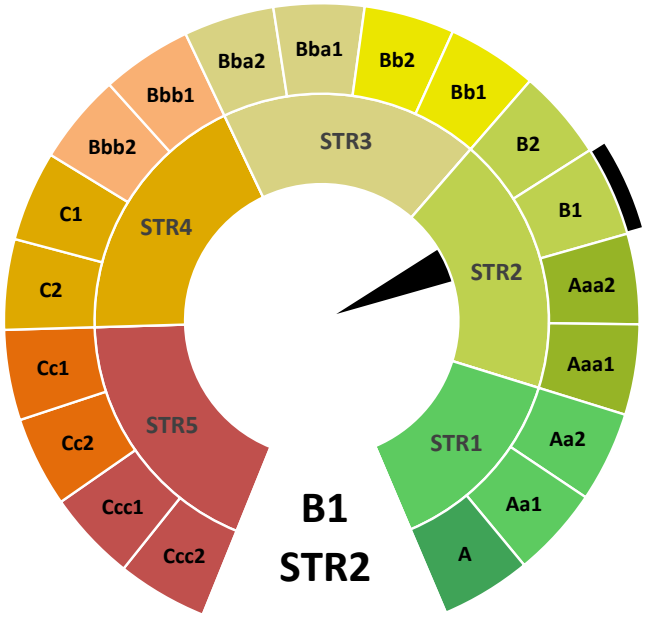

Ekonomické hodnocení obce poukazuje na stabilní trend jeho vývoje. Vychází z hospodaření obce v minulosti a z nastavených trendů vývoje v budoucích pěti letech.

Tabulka č. 20: Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020 (staré)

Nové ekonomické hodnocení střednědobého výhledu obce:

STR2 - Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Hodnocení	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dlouhodobé	A2-	A2-	A2-	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+
Krátkodobé	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2

Tabulka č. 21: Ekonomické hodnocení obce v letech 2021 - 2027 (nové)

Hodnocení	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Minulost	Aaa2	B1	B2	B1	-	-	-	-
Budoucnost	STR2	STR2	STR2	STR2	-	-	-	-

Závěr

Střednědobý výhled rozpočtu pro období 2025 - 2029 vychází z podrobné analýzy hospodaření obce v letech 2019 - 2023 a platného rozpočtu roku 2024. Na základě těchto analýz, s přihlédnutím k legislativním změnám, současné ekonomické situaci ovlivněné jak energetickou krizí a bezprecedentně vysokou inflací, tak i předpokládaným dopadem konsolidačního balíčku, spolu s konzultacemi s vedoucími pracovníky obecního úřadu, byl sestaven střednědobý výhled rozpočtu obce.

Samostatnou kapitolou jsou sdílené daně, jejichž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji ovlivňovaném současnou i budoucí zdravotní, politickou a ekonomickou situací, které budou dozajista vyvolávat další legislativní změny v ekonomické oblasti.

Tabulka č. 22: Predikce sdílených daní dle MF ČR

Daňový příjem (tis. Kč)	MF ČR 2024	RU 2024	MF ČR 2025	SVR 2025	MF ČR 2026	SVR 2026	MF ČR 2027	SVR 2027
DPFO placená plátci	11 050	-	12 259	-	13 142	-	14 003	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5 %)	417	-	483	-	512	-	540	-
DPFO placená plátci vč. motivační	11 467	11 100	12 742	12 742	13 654	13 654	14 543	14 543
DPFO placená poplatníky	861	870	1 042	1 042	1 088	1 088	1 110	1 110
DPFO vybíraná srážkou	2 198	2 500	2 198	2 198	1 994	1 994	1 926	1 926
DPPO	17 221	18 400	17 379	17 379	17 538	17 538	17 946	17 946
DPH	33 603	33 100	34 124	34 124	35 733	35 733	36 934	36 934
Celkem	65 350	65 970	67 486	67 486	70 007	70 007	72 460	72 460
Rezerva oproti MF ČR	-0,9%	-620	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0

Tabulka zobrazuje aktuální stav v oblasti sdílených daní. Sloupečky „MF ČR“ obsahují hodnoty poslední predikce Výboru pro rozpočtové prognózy (říjen 2024), sloupečky označené „SVR“ zobrazují hodnoty z tohoto dokumentu. Z tabulky je patrné, že výhled nepočítá s rezervou sdílených daní. Pokud tedy ve vývoji situace nedojde oproti očekávání k dalším zásadním změnám, lze počítat v jednotlivých letech s hodnotami SVR. V grafu č. 21 pak bylo upozorněno na skutečnost, kdy zpravidla docházelo k optimističtějšímu plnění oproti predikci MF (v průměru let 2019 – 2023 o 6,7 %).

Pozitivem v hospodaření je, že i po ekonomicky a finančně náročných pandemických letech 2020 a 2021 obec zásadně neomezuje svoji investiční aktivitu. V letech 2021 a 2022 obec investovala zdaleka největší objem finančních prostředků (49,1, resp. 47,3 mil. Kč), v rozpočtu i následujících letech výhledu pak předpokládá další výrazné investice, což se projeví mimo jiné také na úrovni jejího dluhového zatížení. Přesto ukazatel dluhové služby nabývá maximální hodnoty 4,41 **%** (metodika Ministerstva financí povoluje **25% hranici**).

Důležitým ukazatelem hospodaření je provozní přebytek, který vyjadřuje jednak schopnost obce obhospodařovat případný dluh a také představuje hodnoty, které jsou použitelné ke krytí investičních akcí. Hodnoty ukazatele provozního přebytku v budoucím období jsou v průměru o 6,1 mil. Kč (o 27,3 %) vyšší než v minulosti a dosahují v roce 2029 maximální hodnoty 31,4 mil. Kč. Uváděný zlepšený provozní přebytek souvisí, kromě pozitivního vývoje sdílených daní, mimo jiné také s navýšením provozních příjmů, zejména Daně z nemovitých věcí a Příjmů z vlastní činnosti.

Hodnoty ukazatele provozních úspor v budoucím období jsou v průměru o 1,9 procentního bodu nižší než v minulosti a dosahují v roce 2029 maximální hodnoty 29,01 %.

Vyšší hodnota bezpečné výše zadlužení (84,0 mil. Kč) než vypočítaná současná výše dluhu, kterou stanovují pravidla zákona o rozpočtové odpovědnosti (55,1 mil. Kč), je zapříčiněna zapojením širší škály ukazatelů do výpočtu, než pouze „zjednodušující“ průměrná výše příjmů za čtyři roky.

Ekonomické hodnocení obce je od roku 2021 koncipováno diametrálně odlišně. Je rozděleno na hodnocení minulého období (posledních pět uzavřených let) a hodnocení výhledu (predikce následujících pěti let SVR). Hodnocení probíhá s rozšířenou sadou ukazatelů (oproti minulým hodnocením se sada ukazatelů rozšířila o dalších 8) pro obě hodnocená období, ale každé období je prezentováno odlišnou hodnotící stupnicí. Pro posouzení SVR obce je samozřejmě prioritní

hodnocení výhledu, a to je pro obec Velký Týnec příznivé - jedná se o „Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky“.

Sestavování střednědobého výhledu rozpočtu je zatíženo značnou mírou nejistoty počínaje nejasnou energetickou koncepcí ČR, přes neustálený vývoj inflace, nejasné dopady konsolidačního balíčku (obce s povolenou land–based technickou hrou), porovnání „výhody“ změn v zákonech o dani z nemovitých věcí a rozpočtového určení daní pro rok 2025, labilní mezinárodní situací (pokračování války na Ukrajině a eskalující konflikt na Blízkém východě, pokračujícím „mlžením a mlčením“ vlády, až po vzrůstající nervozitu čtyřkoalice úměrně s blížícími se volbami.

Tabulka č. 23: Souhrnná tabulka hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023	RU 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
PŘÍJMY											
DAŇOVÉ PŘÍJMY	51 483	51 032	56 700	65 093	75 507	78 463	79 916	82 644	85 414	87 365	89 291
Sdílené daně	43 926	42 259	48 052	56 722	65 601	65 970	67 486	70 007	72 460	74 256	76 097
DPFO placená plátci	11 258	10 939	8 243	9 064	10 672	11 100	12 742	13 654	14 543	14 907	15 280
DPFO placená poplatníky	307	176	535	819	879	870	1 042	1 088	1 110	1 133	1 155
DPFO vybíraná srážkou	1 035	1 074	1 388	1 820	2 537	2 500	2 198	1 994	1 926	1 965	2 004
DPPO	9 638	6 428	11 710	13 770	18 407	18 400	17 379	17 538	17 946	18 395	18 854
DPH	21 688	23 642	26 176	31 249	33 105	33 100	34 124	35 733	36 934	37 858	38 804
DPPO za obce	1 617	1 697	1 658	1 936	2 349	2 634	2 634	2 634	2 634	2 634	2 634
Poplatky a odvody	1 503	2 510	2 305	1 753	2 817	3 110	3 136	3 160	3 201	3 226	3 248
Správní poplatky	220	220	203	105	150	180	182	185	186	189	192
Daň z nemovitých věcí	3 956	4 042	4 096	4 133	4 120	5 720	5 896	6 048	6 300	6 417	6 471
Ostatní daňové příjmy	260	304	386	443	470	849	581	612	634	643	649
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	9 897	10 249	11 437	12 644	15 482	15 729	15 765	16 063	16 208	16 409	16 598
Příjmy z vlastní činnosti	7 874	7 888	9 191	9 877	11 984	11 954	12 181	12 426	12 526	12 680	12 823
Odvody přebytků organizací	0	368	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příjmy z pronájmu majetku	1 160	1 055	1 208	1 719	1 820	1 932	1 964	1 985	2 004	2 024	2 057
Výnosy z finančního majetku	2	3	1	0	190	260	130	131	132	133	134
Přijaté sankční platby	3	24	13	4	0	5	1	1	1	1	1
Prodej nekap.maj. a ost.příjmy	858	888	1 025	1 043	1 488	1 579	1 489	1 520	1 544	1 571	1 583
Splátky půjčených prostředků	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	345	265	1 492	356	5	3	0	0	0	0	0
PŘIJATÉ TRANSFERY	7 943	16 058	11 695	2 474	5 887	14 319	2 180	2 224	2 269	2 314	2 360
Neinvestiční transfery	4 185	6 728	3 953	2 474	5 791	2 427	2 180	2 224	2 269	2 314	2 360
Investiční transfery	3 758	9 330	7 742	0	96	11 892	0	0	0	0	0
BĚŽNÉ PŘÍJMY	65 565	68 009	72 091	80 211	96 779	96 618	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	4 103	9 595	9 234	356	101	11 895	0	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	69 667	77 605	81 325	80 567	96 880	108 514	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
VÝDAJE											
Platy a související výdaje	14 516	14 818	16 032	17 533	19 605	20 964	21 176	21 579	21 980	22 369	22 762
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	23 072	20 013	26 208	31 219	33 905	36 184	34 141	34 519	35 026	35 499	35 933
Nákupy materiálu	3 575	3 256	3 353	4 053	5 395	4 611	4 633	4 704	4 761	4 808	4 872
Úroky a ost.finanční výdaje	41	83	356	335	293	255	215	176	136	97	58
Nákup vody, paliv a energie	3 299	2 916	3 564	6 949	7 334	6 483	6 583	6 645	6 767	6 848	6 921
Nákup ostatních služeb	7 767	7 846	8 443	10 729	11 216	10 894	10 987	11 163	11 396	11 589	11 819
Opravy a udržování	5 141	3 412	7 272	5 445	5 216	9 578	7 234	7 284	7 371	7 509	7 557
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	1 089	892	1 031	1 204	1 509	1 845	1 868	1 882	1 895	1 912	1 934
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	8 232	7 028	8 297	8 091	13 645	12 928	11 036	11 120	11 192	11 354	11 429
Neinv.příspěvky zřízeným PO	4 242	4 266	4 797	5 080	6 536	6 600	6 701	6 772	6 828	6 971	7 032
Neinv.transf.veřejným rozp.	1 827	1 682	1 800	2 204	2 796	3 301	3 296	3 296	3 296	3 296	3 296
Ostatní neinvestiční výdaje	416	359	571	704	731	4 473	4 764	4 769	4 774	4 779	4 783
BĚŽNÉ VÝDAJE	47 326	43 109	52 138	58 752	69 395	76 394	72 985	73 869	74 868	75 912	76 842
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	15 164	49 081	47 269	15 106	14 165	53 324	25 200	18 500	17 500	5 500	2 500
VÝDAJE CELKEM	62 490	92 190	99 407	73 857	83 560	129 717	98 185	92 369	92 368	81 412	79 342
FINANCOVÁNÍ											
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	1 052	646	3 178	3 128	3 023	2 552	4 101	4 101	4 101	4 101	4 101
Přijaté půjčky	0	19 140	11 296	0	0	10 779	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	0	0	0	0	150	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	-1 052	18 494	8 118	-3 128	-2 873	8 226	-4 101	-4 101	-4 101	-4 101	-4 101
HOSPODAŘENÍ											
SALDO bez financování	7 177	-14 585	-18 082	6 710	13 320	-21 204	-324	8 563	11 522	24 676	28 907
PŘÍJMY vč. financování	69 667	96 745	92 621	80 567	97 030	119 292	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
VÝDAJE vč. financování	63 542	92 836	102 585	76 985	86 583	132 270	102 286	96 470	96 469	85 514	83 443
BILANCE HOSPODAŘENÍ	6 126	3 909	-9 964	3 582	10 447	-12 977	-4 425	4 462	7 421	20 575	24 806
Provozní přebytek (PP)	18 239	24 901	19 953	21 459	27 384	20 224	24 876	27 063	29 022	30 176	31 407
Rozdíl PP a spl.jistin	17 187	24 254	16 775	18 332	24 361	17 672	20 775	22 962	24 921	26 075	27 306
Saldo kapitálového rozpočtu	-11 061	-39 486	-38 035	-14 750	-14 064	-41 428	-25 200	-18 500	-17 500	-5 500	-2 500
Ukazatel provozních úspor (%)	27,82	36,61	27,68	26,75	28,30	20,93	25,42	26,81	27,94	28,44	29,01
Dluhová základna	69 667	77 605	81 325	80 567	96 880	108 514	97 861	100 932	103 890	106 088	108 249
Dluhová služba	1 092	729	3 534	3 463	3 317	2 807	4 316	4 277	4 238	4 198	4 159
Ukazatel dluhové služby (%)	1,57	0,94	4,35	4,30	3,42	2,59	4,41	4,24	4,08	3,96	3,84
ROZVAHA											
Zůstatky na účtech	6 792	10 662	685	4 189	14 663						
Pohledávky	19	19	19	19	19						
Závazky	291	251	238	160	187						
Stav úvěrů	576	19 070	27 188	24 061	21 038						

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů ... 9
Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok ... 12
Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů ... 14
Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření ... 17
Tabulka č. 5: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní) ... 20
Tabulka č. 6: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (investiční) ... 20
Tabulka č. 7: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období ... 21
Tabulka č. 8: Fiskální pravidlo hospodaření ... 22
Tabulka č. 9: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření ... 23
Tabulka č. 10: Vývoj cash flow a platební schopnosti ... 24
Tabulka č. 11: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu ... 27
Tabulka č. 12: Plán investičních akcí ... 30
Tabulka č. 13: Volné finanční prostředky ... 31
Tabulka č. 14: Disponibilní prostředky výhledového období ... 31
Tabulka č. 15: Rozpis dluhové služby ... 32
Tabulka č. 16: Predikce rozpočtové odpovědnosti ... 32
Tabulka č. 17: Predikce platební schopnosti I. řádu ... 33
Tabulka č. 18: Predikce platební schopnosti II. řádu ... 33
Tabulka č. 19: Predikce finanční zadluženosti ... 34
Tabulka č. 20: Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020 (staré) ... 36
Tabulka č. 21: Ekonomické hodnocení obce v letech 2021 - 2027 (nové) ... 36
Tabulka č. 22: Predikce sdílených daní dle MF ČR ... 37
Tabulka č. 23: Souhrnná tabulka hospodaření ... 39

Graf č. 1: Vývoj příjmů ... 10
Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů ... 11
Graf č. 3: Vývoj sdílených daní ... 11
Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů ... 13
Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů ... 13
Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů ... 14
Graf č. 7: Vývoj výdajů ... 15
Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů ... 15
Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek ... 15
Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy ... 16
Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období ... 16
Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření ... 18
Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku ... 18
Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů ... 19
Graf č. 15: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní) ... 20
Graf č. 16: Hodnocení vybraných ukazatelů ... 21
Graf č. 17: Průměrné měsíční cash flow ... 23
Graf č. 18: Vývoj cash flow ... 23
Graf č. 19: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků ... 24
Graf č. 20: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu ... 25

Graf č. 21: Vývoj sdílených daní 28
Graf č. 22: Vývoj běžných příjmů a výdajů 28
Graf č. 23: Vývoj provozního přebytku 29
Graf č. 24: Vývoj ukazatele provozních úspor 29
Graf č. 25: Vývoj salda hospodaření 30
Graf č. 26: Vývoj dluhové služby 32
Graf č. 27: Vývoj teoretického navýšení dluhu 33
Graf č. 28: Relativní zhodnocení dílčích oblastí 35
Graf č. 29: Přidělené ekonomické hodnocení 36

Seznam příloh

Příloha č. 1: Historický vývoj sdílených daní 42
Příloha č. 2: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná do 2020) 43
Příloha č. 3: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná od 2021) 44

Příloha č. 1: Historický vývoj sdílených daní

Vývoj hodnot sdílených daní je ovlivňován jak změnami v zákoně o Rozpočtovém určení daní (RUD), tak aktuálním vývojem ekonomické situace. V roce 2017 došlo ke zrušení inkasa 30 % z DPFOosvč a zároveň jako kompenzace byl navýšen podíl obcí na DPH z 20,43 % na 21,4 %, aby hned v následujícím roce byl tento podíl navýšen na 23,58 % a ještě byla v rámci výpočtu zvýrazněna váha kritéria počtu žáků ze 7 % na 9 % (došlo tím ke snížení váhy počtu obyvatel). V roce 2021 došlo k opětovné změně zákona v důsledku přijetí tzv. daňového balíčku, který zrušil superhrubou mzdu. Tento výpadek je řešen zvýšením podílu ÚSC z 23,58 % na 25,84 % na přerozdělování celorepublikového inkasa u všech položek sdílených daní.

„Výměnou“ za zvýšení daně z nemovitých věcí a její automatickou valorizaci v následujících letech konsolidační balíček snižuje hodnoty jednotlivých sdílených daní, vyjma motivační části DPFO placená plátci (1,5 %). V roce 2024 se tak podíl ÚSC u dotčených položek sdílených daní snižuje na 24,92 % a od roku 2025 pak na 24,16 %.

Schéma rozpočtového určení daní

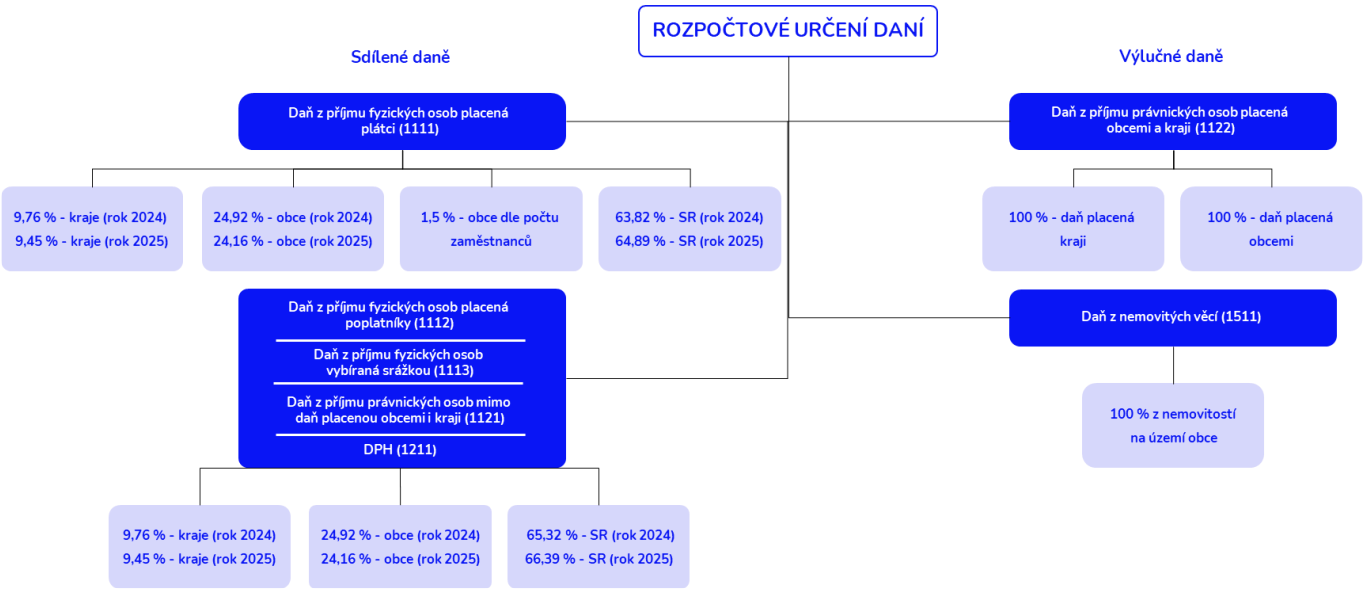

Celosvětová pandemie Covid 19 vyvolala nutnost kompenzovat výpadky v postižených oblastech hospodářství. Negativní dopady restriktivních opatření na hodnoty sdílených daní (na položku 1111 – DPFOzč) byly ÚSC kom-penzovány tzv. kompenzačním bonusem. Ten v roce 2020 činil 1 250 Kč na obyvatele a v roce 2021 byl stanoven ve výši 80 % jejich podílu na výplatách kompenzačního bonusu. Příspěvek byl mezi ÚSC rozdělen podle procent-ních podílů v rámci RUD.

V kontextu výše zmíněného vývoje příjmů ze sdílených daní je třeba připomenout další historické okolnosti, které ovlivňovaly příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu. V roce 2003 to byl vznik obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s přenesenou působností. V roce 2005 přešlo financování školství mimo rozpočty ÚSC. V roce 2009 zasáhla hospodaření municipalit celosvětová finanční krize, která byla citelná i v následujícím roce. Prozatím poslední velká změna čekala na municipality v roce 2012, kdy výplata sociálních dávek přešla na úřady práce.

Příloha č. 2: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná do 2020)

Krátkodobé hodnocení

STR1	Výborné subjekty v plnění svých závazků v krátkém časovém horizontu
STR2	Kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky
STR3	Vyhovující subjekty dostát svým závazkům včas
STR4	Sporné subjekty s rizikem plnění svých závazků v termínu
STR5	Nevhodné subjekty neschopné plnit své i krátkodobé závazky

Dlouhodobé hodnocení

A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	přijatelné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem již v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Příloha č. 3: **Stupnice ekonomického hodnocení AQE** (platná od 2021)

Hodnocení	Text hodnocení minulého období	Klasifikace
A	Vynikající schopnost plnit své finanční závazky, téměř bez úvěrového rizika.	výborný
Aa1 Aa2	Výborná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.	velmi dobrý
Aaa1 Aaa2	Dobrá schopnost dostát finančním závazkům, subjekt může podléhat negativním vlivům a ekonomickým událostem.	dobrý
B1 B2	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.	přijatelný
Bb1 Bb2	Vyhovující schopnost dostát finančním závazkům. Subjekt při méně příznivých finančních nebo ekonomických podmínkách může mít sníženou schopnost splácet závazky.	vyhovující
Bba1 Bba2	Subjekt ještě stačí splácet finanční závazky. Jeho průměrnou schopnost úhrad nepříznivý vývoj externích podmínek pravděpodobně oslabí schopnost nebo ochotu dostát závazkům.	průměrný
Bbb1 Bbb2	Podprůměrná schopnost dostát závazkům je u subjektu podmíněna pozitivním ekonomickým vývojem a okolními podmínkami.	podprůměrný
C1 C2	Nejistá schopnost dostát svým závazkům v čase. Existuje vysoká pravděpodobnost, že subjekt nebude schopen závazky splatit.	nevhodný
Cc1 Cc2	Vysoce rizikový subjekt s malou, nebo téměř žádnou pravděpodobností splacení svých závazků.	sporný
Ccc1 Ccc2	Neschopnost či neochota splácet své závazky. Subjekt téměř jistě nesplatí alespoň část svých závazků, s tím že ostatní dlužné částky budou splaceny.	nezpůsobilý

Hodnocení	Text hodnocení výhledového období	Klasifikace
STR1	Vynikající subjekt při plnění svých závazků po celé období střednědobého výhledu	výborný
STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	velmi dobrý
STR3	Dobrý subjekt dostát svým závazkům včas	dobrý
STR4	Podprůměrný subjekt s rizikem plnění svých závazků v termínu s rizikovou budoucností	podprůměrný
STR5	Nezpůsobilý subjekt s nestabilní schopností plnit své i krátkodobé závazky	nezpůsobilý

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kapitána Jaroše 31
602 00 Brno

Zpracoval: Ing. Petr Kamínek

Mgr. Jan Eberhard

Vedoucí projektu: Ing. Jan Obrovský

Brno prosinec 2024